

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI

Anexa nr. 8
la Hotărârea Consiliului INJ
nr. 21/1 din 7 noiembrie 2025

CURRICULUM pentru instruirea prin activități simulative la disciplina **„PROCEDURA ÎNAINTEA PRIMEI INSTANȚE/EXAMINAREA ÎN PRIMA INSTANȚĂ A CAUZELOR CIVILE”** (candidați la funcția de judecător)

AUTORI:

Eugenia Culinca,
judecător, Judecătoria Chișinău, formator INJ
Arina Țurcan-Donțu,
avocat, formator INJ
Eleonora Badan-Melnic,
judecător, Curtea de Apel Centru, formator INJ
Alexandru Mardari,
judecător, Judecătoria Chișinău, formator INJ
Ruxanda Pulbere,
judecător, Curtea de Apel Centru, formator INJ
Roger Gladei,
avocat, formator INJ
Roman Pascari,
judecător, Judecătoria Chișinău, formator INJ
Elena Mocanu,
notar, formator INJ
Gheorghe Stratulat,
judecător, Curtea Supremă de Justiție, formator INJ
Veronica Jomiru-Niculiță,
judecător, Judecătoria Chișinău, formator INJ
Alina Brăgaru,
judecător, Judecătoria Chișinău, formator INJ
Eduard Puiu,
judecător, Judecătoria Bălți, formator INJ
Diana Lazăr,
lector universitar, doctor în drept, formator INJ
Gheorghe Macovei,
avocat, formator INJ
Alexandru Arhip,
judecător, Judecătoria Chișinău, formator INJ

_____AVIZAT
Șefa Direcției instruire și cercetare,
Ecaterina POPA

CHIȘINĂU, 2025

I. INTRODUCERE

Dinamica succedării acțiunilor procesuale determină divizarea procesului civil în părți, numite convențional faze procesuale. Parcurgerea tuturor fazelor nu este necesară pentru examinarea unei cauze civile, acestea delimitându-se astfel în fazele obligatorii (inevitabile) și facultative.

Procesul civil în mod inevitabil se declanșează prin producerea fazei de intentare, fiind urmată de faza de pregătire a cauzei pentru dezbaterile judiciare, faza de dezbateri judiciare și faza de executare benevolă, care sunt obligatorii și pe care, inevitabil le parcurge orice cauză civilă.

Curriculum-ul pentru activitățile simulative din modulul „Procedura civilă înaintea primei instanțe/Examinarea în prima instanță a cauzelor civile” are ca scop formarea competențelor de analiză, interpretare și aplicare riguroasă a normelor de drept material și procesual civil în cadrul examinării cauzelor în prima instanță. Documentul urmărește dezvoltarea capacităților profesionale necesare desfășurării corecte și eficiente a procesului de judecată în materie civilă, prin valorificarea diverselor tipologii de cauze și situații procedurale, inclusiv a celor cu caracter special sau complex.

La fel, se urmărește efectuarea simulărilor, dezvoltarea deprinderilor practice și abilităților necesare judecătorului la fiecare fază a procesului civil și care influențează în mod direct soluționarea corectă a cauzelor civile.

Obiectivele și sarcinile-cheie a modulului simulativ la tema sus-menționată constau în a desfășura un proces de instruire cu utilizarea exclusivă a unor activități de simulare, conform unor scenarii din timp pregătite, care vor include: activități de întocmire a actelor procesuale, activități de simulare a ședințelor de judecată, activități de întocmire a încheierilor judecătorești, hotărârilor, activități de analizare și discutare a unor soluții deja pronunțate în cauze civile reale, alte activități practice etc. Scopul activităților de simulare constă în a asigura viitorii judecători cu cunoștințe, abilități și deprinderi practice pentru aplicarea corectă a legislației procesual civile și legislației materiale conexe la soluționarea incidentelor procedurale și a cererilor la examinarea unei cauze civile.

Curriculum-ul și scenariile în baza cărora se vor petrece activitățile simulative sunt elaborate în baza legislației procesual-civile în vigoare a Republicii Moldova, a doctrinei juridice de specialitate, a practicii judiciare.

II. COMPETENȚE

Urmare a activităților simulative, audientul candidat la funcția de judecător va obține următoarele competențe, deprinderi și abilități practice:

- a) competențe practice de organizare și desfășurare a unui proces civil;
- b) competențe și abilități de comportament în proces, în special în situații de criză sau conflictuale;
- c) abilități de „menținere sub control” a publicului, părților și participanților la proces;
- d) aprofundarea cunoașterii normelor de procedură (cunoașterea procedurii „pas cu pas”) aplicabile în cazul: scoaterii cererii de pe rol/ încetării procesului civil; rolul judecătorului în promovarea medierii; soluționării cererilor de recuzare/abținere/strămutare; în cazul aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii; instituire a unei măsuri de ocrotire judiciară/ aplicarea măsurilor de protecție în cazul violenței în familie; ordonării expertizei și examinarea cererilor de confirmare a tranzacției încheiate în scopul prevenirii unui proces civil și de eliberare a titlului executoriu;
- e) cunoașterea problemelor de procedură care pot apărea în practică în astfel de situații;

- f) competențe de cunoaștere și înțelegere a rolului pe care îl au în proces părțile, reprezentanții, avocații, alți participanți, grefierii, traducătorii etc., precum și dezvoltarea abilităților practice de interacțiune cu aceștia;
- g) dezvoltarea abilităților de comunicare: cu părțile și participanții la proces, cu publicul și cu mass-media;
- h) aprofundarea cunoașterii drepturilor fundamentale și libertăților omului prevăzute de Constituție, Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, alte acte internaționale și aplicarea lor în practică;
- i) dezvoltarea abilităților de redactare, motivare a încheierilor judecătorești și a hotărârilor, precum și utilizarea corectă a jurisprudenței CEDO în motivarea lor;
- j) dezvoltarea abilității de management corect al timpului judiciar;
- k) dezvoltarea aptitudinilor de recunoaștere și minimizare a stereotipurilor și prejudecăților;
- l) dezvoltarea abilităților de lucru cu tehnica de calcul.

III. PRINCIPALELE OBIECTIVE

La sfârșitul modulului de activități simulative, audientul candidat la funcția de judecător va:

1. ști spectrul chestiunilor care trebuie soluționate la faza intentării procesului civil;
2. cunoaște modul de desfășurare și organizare a ședinței de pregătire a cauzelor civile pentru dezbateri judiciare;
3. ști să conducă și să desfășoare o ședință de judecată în care se vor soluționa probleme și incidente care nu țin de fondul unei cauze civile;
4. cunoaște bine procedura de soluționare a unor chestiuni ce țin nemijlocit de rolul judecătorului la faza pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare precum: soluționarea problemei intervenirii în proces a coreclamanților, copârâților și intervenienților; prezentarea tuturor probelor, luarea măsurilor pentru concilierea părților, inclusiv prin recurgere la mediere; citarea în ședință de judecată; reclamarea probelor necesare de la organizații și persoane fizice; efectuarea expertizei; introducerea în proces a specialistului sau interpretului; problema asigurării acțiunii, strămutării cauzei la o altă instanță judecătorească, soluționării excepțiilor de tardivitate a pretențiilor, cererilor de modificare a cererii de chemare în judecată sau, după caz, a cererii reconvenționale, cererilor participanților la proces privind încetarea procesului sau scoaterea cererii de pe rol etc.;
5. cunoaște problemele de procedură care pot apărea în practică în astfel de situații și felul în care acestea pot fi depășite;
6. ști să emită și să motiveze încheierile și hotărârile judecătorești care se emit în astfel de cazuri;
7. ști să utilizeze corectă jurisprudența CEDO în motivarea încheierilor și hotărârilor;
8. avea abilități de aplicare practică a drepturilor fundamentale și libertăților omului prevăzute de Constituție, Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, precum și de alte acte europene și internaționale;
9. avea abilității de management corect al timpului judiciar;
10. avea abilități de lucru cu tehnica de calcul;
11. avea abilități de comunicare: cu părțile și participanții la proces, cu publicul și cu mass-media;

12. avea abilități de „menținere sub control” a publicului, părților și participanților la proces.

IV. ADMINISTRAREA ACTIVITĂȚILOR DE SIMULARE

Tematica activităților de simulare	Formatori	Semestrul	Total ore pentru simulări	Evaluarea
<i>Procedura înaintea primei instanțe / Examinarea în primă instanță a cauzelor civile</i>				
B.4.1. Particularitățile examinării cauzelor în procedură specială	Eugenia Culinca	I	20 (12/8)	Evaluare continuă a activității/ Examen final
B.4.2. Aplicarea măsurilor de protecție în cazul violenței în familie	Arina Țurcan-Donțu, Eugenia Culinca	I	16 (10/6)	
B.4.3. Examinarea cauzelor civile în litigii privind nulitatea actului juridic	Eleonora Badan-Melnic	I	12 (8/4)	
B.4.4. Examinarea cauzelor civile în litigii privind dreptul de proprietate	Alexandru Mardari	I	12 (8/4)	
B.4.5. Examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor contractuale civile. Rezoluțiunea contractelor	Ruxanda Pulbere	I	24 (14/10)	
B.4.6. Examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din contracte și operațiuni bancare	Roger Gladei	I	16 (10/6)	
B.4.7. Examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din răspunderea delictuală	Roman Pascari	I	12 (8/4)	
B.4.8. Examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din dreptul succesoral	Alexandru Mardari, Elena Mocanu	I	28 (16/12)	

B.4.9. Examinarea cauzelor civile cu implicarea instanței de judecată în executarea civilă silită	Gheorghe Stratulat	I	16 (10/6)	
B.4.10. Examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din dreptul muncii, în particular aspecte privind încheierea, executarea, desfacerea contractelor de muncă, termenii de încetare, repararea prejudiciului	Veronica Jomiru-Niculiță	I	16 (10/6)	
B.4.11. Examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din dreptul familiei, inclusiv determinarea domiciliului copilului, partajarea bunurilor comune ale soților	Alina Brăgaru	I	16 (10/6)	
B.4.12. Examinarea cauzelor civile cu elemente de extraneitate	Eduard Puiu, Diana Lazăr	I	12 (8/4)	
B.4.13. Examinarea cauzelor civile în proces de insolvență	Gheorghe Macovei, Alexandru Arhip	I	28 (16/12)	
Total ore:			228 (140/88)	

V. TEMATICA SIMULĂRILOR ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR ÎN ACTIVITĂȚILE DE SIMULARE

Nr. crt.	<i>Tema instruirii prin ore teoretice / activități simulative</i>	<i>Numărul de ore pentru activitățile preconizate</i>
B.4.1. Particularitățile examinării cauzelor în procedură specială		
1.	Aspecte generale cu privire la examinarea cauzelor civile în procedură specială. Implicații teoretico-practice incidente cauzelor civile examinate în procedură specială. Legea aplicabilă soluționării cauzelor civile examinate în procedură specială.	4

2.	Determinarea competenței jurisdicționale a instanței de judecată la examinarea cauzelor civile examinate în procedură specială. Subiecții procedurii speciale.	4
3.	Particularitățile examinării cauzelor civile în procedură specială.	4
4.	Simularea procesului de soluționare a cererii cu privire la instituirea/reînnoirea măsurii de ocrotire judiciară și a consiliului de familie. Simularea procesului de soluționare a cererii cu privire la desemnarea și revocarea tutorelui.	4
5.	Simularea procesului de soluționare a cererilor de declarare a persoanei dispărută fără veste sau decedată.	3
6.	Evaluare și feedback.	1
Total ore		20 (12/8)
B.4.2. Aplicarea măsurilor de protecție în cazul violenței în familie		
1.	Implicații teoretice incidente asupra procedurii de examinare a cererilor de aplicare a măsurilor de protecție în cazul violenței în familie și a violenței împotriva femeilor.	4
2.	Procesul de soluționare a cererii de aplicare a măsurilor de protecție în privința copiilor/adulților și a persoanelor cu vulnerabilități multiple (persoane cu dizabilități fizice, senzoriale, intelectuale sau psiho- sociale în privința cărora sunt aplicate măsuri de ocrotire judiciară) - în cadrul violenței în familie.	4
3.	Procesul de soluționare a individualizării măsurilor de protecție și a termenului de aplicare - în cadrul violenței în familie și a violenței împotriva femeilor.	2
4.	Simularea procesului de soluționare a cererii cu privire la aplicarea măsurilor de protecție în cadrul violenței în familie și a violenței împotriva femeilor. Simularea procesului de soluționare a problemei de încetare a procesului în cazul în care cererea de aplicare a măsurilor de protecție este depusă de un organ, o organizație sau o persoană în vederea apărării drepturilor, libertăților sau intereselor legitime ale unei alte persoane fără ca legea să le confere acest drept.	3
5.	Simularea procesului de soluționare a problemei de prelungire a măsurilor de protecție aplicate anterior. Simularea procesului de soluționare a problemei de revocare a măsurilor de protecție aplicate anterior.	2
6.	Evaluare și feedback.	1
Total ore		16 (10/6)
B.4.3. Examinarea cauzelor civile în litigii privind nulitatea actului juridic		
1.	Considerații teoretice referitoare la eficiența actului juridic. Conceptul și tipologia nulității actului juridic civil. Ineficiența actului juridic.	4
2.	Efectele nulității actului juridic.	4
3.	Simularea examinării cauzelor civile privind nulitatea actului juridic civil.	3
4.	Evaluare și feedback.	1
Total ore		12 (8/4)
B.4.4. Examinarea cauzelor civile în litigii privind dreptul de proprietate		

1.	Considerații teoretice generale referitoare la dreptul de proprietate. Dobândirea dreptului de proprietate.	4
2.	Examinarea cauzelor civile în litigii privind dreptul de proprietate: procedură și practică.	4
3.	Simularea examinării cauzelor civile privind dreptul de proprietate.	3
4.	Evaluare și feedback.	1
Total ore		12 (8/4)
B.4.5. Examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor contractuale civile. Rezoluțiunea contractelor		
1.	Implicații teoretice incidente asupra procedurii de examinare a cauzelor civile în litigii care rezultă din neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor contractuale civile. Rezoluțiunea contractelor.	14
2.	Simularea examinării cauzelor civile privind mijloacele juridice de apărare ale creditorului în caz de neexecutare a obligației de către debitor.	4
3.	Simularea examinării cauzelor civile ce derivă din contractele de credit bancar, încasarea datoriilor și executarea garanțiilor.	5
4.	Evaluare și feedback.	1
Total ore		24 (14/10)
B.4.6. Examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din contracte și operațiuni bancare		
1.	Aspecte teoretice privind examinarea cauzelor civile în materie de contracte și operațiuni bancare.	6
2.	Aspecte teoretice privind examinarea cauzelor civile în materie de garanții personale și reale (gaj, ipotecă).	4
3.	Simularea procesului civil privind încasarea datoriei rezultate din contractele de credit garantat cu gaj/ipotecă.	5
4.	Evaluare și feedback.	1
Total ore		16 (10/6)
B.4.7. Examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din răspunderea delictuală		
1.	Aspecte generale cu privire la examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din răspunderea delictuală.	4
2.	Judecarea litigiilor care rezultă din răspunderea delictuală.	4
3.	Simulare examinării cauzelor civile privind răspunderea delictuală.	3
4.	Evaluare și feedback	1
Total ore		12 (8/4)
B.4.8. Examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din dreptul succesoral		
1.	Moștenirea legală și moștenirea testamentară. Opțiunea succesorală – aspecte teoretice și aplicative (regimul juridic al moștenirii legale: ordine vocațională, cotele succesoriale, excluderea și nedemnitatea; moștenirea testamentară: forme de testament, condiții de validitate, interpretare și efecte juridice; opțiunea succesorală: acceptarea și renunțarea la moștenire, termene, forme și consecințe juridice).	4
2.	Data și locul deschiderii moștenirii – relevanță juridică și impact procedural (stabilirea momentului și locului deschiderii moștenirii: criterii	2

	legale și documente justificative; importanța acestor elemente pentru determinarea instanței competente și a legii aplicabile; implicații asupra termenelor procedurale, opțiunii succesoriale și valorii masei succesoriale; relevanța pentru emiterea actelor notariale și judiciare în cadrul procedurii succesoriale; moșteniri cu element de extraneitate).	
3.	Condițiile de valabilitate ale testamentului. Interpretarea și contestarea dispozițiilor testamentare (analiza condițiilor de fond și de formă pentru validitatea testamentului (capacitate, consimțământ, obiect, formă); cauze de nulitate absolută și relativă a testamentului; principii și metode de interpretare a voinței testatorului; procedura de contestare a testamentului în instanță: temeiuri, probe, efecte juridice).	2
4.	Testamentul olograf – regim juridic și procedura de validare (cerințe legale privind redactarea, semnarea și datarea testamentului olograf; particularități ale validării testamentului olograf în procedura succesorală; jurisprudența relevantă privind validitatea și contestarea testamentelor olografe).	2
5.	Răspunderea moștenitorilor pentru pasivul succesoral și împărțirea obligațiilor între co-moștenitori (regimul juridic al pasivului masei succesoriale: definire și conținut; răspunderea moștenitorilor față de creditori: proporționalitate, solidaritate și regres; pretenții din moștenire: acțiuni patrimoniale, litigii privind bunuri sau cote succesoriale; confirmarea drepturilor succesoriale în caz de pluralitate de moștenitori: acte notariale și hotărâri judecătorești).	2
6.	Procedurile de limitare a răspunderii moștenitorului în dreptul succesoral: desemnarea administratorului masei succesoriale și declararea insolvabilității masei succesoriale (regimul juridic al desemnării administratorului masei succesoriale: condiții, competență, atribuții și efecte asupra răspunderii moștenitorilor; procedura de declarare a insolvabilității masei succesoriale: inițierea acțiunii în instanță, criterii de admisibilitate, efecte asupra creditorilor și moștenitorilor; rolul instanței în examinarea cererilor privind limitarea răspunderii succesoriale; practica judiciară relevantă și implicațiile asupra protecției patrimoniale a moștenitorilor).	2
7.	Examinarea cauzelor civile în litigii succesoriale: procedură și practică. Etapele procesului civil în cauzele de moștenire. Probleme procedurale frecvente și soluții judiciare.	2
8.	Simularea examinării cauzelor privind contestarea actelor juridice întocmite în cadrul procedurii succesoriale.	6
9.	Simularea examinării cauzelor privind drepturile și obligațiile succesorilor rezultate din regimul juridic al moștenirii.	5
10.	Evaluare și feedback	1
Total ore		28 (16/12)
B.4.9. Examinarea cauzelor civile cu implicarea instanței de judecată în executarea civilă silită		
1.	Analiza reperelor normative privind implicarea practică a instanței de judecată în procedura de executare civil silită.	4
2.	Modul de eliberare a documentelor executorii.	3
3.	Examinarea demersurilor înaintate de executorul judecătoresc.	3

4.	Simularea examinării contestațiilor împotriva actelor executorului judecătoresc și împotriva cuantumului onorariului sau al cheltuielilor de executare ale executorului judecătoresc.	3
5.	Simularea examinării cererilor de ridicare a sechestrului de pe bunuri, de întoarcere a executării și de reparare a prejudiciului cauzat prin încălcarea termenului rezonabil de executare silită.	2
6.	Evaluare și feedback	1
Total ore		16 (10/6)
B.4.10. Examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din dreptul muncii, în particular aspecte privind încheierea, executarea, desfacerea contractelor de muncă, termenii de încetare, repararea prejudiciului		
1.	Aspecte practice privind procedura de examinare a cauzelor civile în litigii care rezultă din dreptul muncii.	4
2.	Judecarea litigiilor care apar în cadrul încheierii, modificării, suspendării și încetării contractului individual de muncă. Salarizarea.	4
3.	Examinarea cauzelor privind disciplina muncii. Executarea hotărârilor pronunțate în litigiile de muncă.	2
4.	Simularea judecării litigiilor privind obligația uneia dintre părțile contractului individual de muncă de a repara prejudiciul cauzat celeilalte părți.	3
5.	Simularea judecării cauzelor în care funcționarul public este parte.	2
6.	Evaluare și feedback	1
Total ore		16 (10/6)
B.4.11. Examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din dreptul familiei, inclusiv determinarea domiciliului copilului, partajarea bunurilor comune ale soților		
1.	Aspecte teoretice și practice privind procedura de examinare a cauzelor civile în litigii care rezultă din dreptul familiei.	4
2.	Examinarea cauzelor civile privind decăderea din drepturi părintești.	3
3.	Examinarea cauzelor civile privind stabilirea / contestarea paternității.	3
4.	Simularea examinării cauzelor civile privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere.	2
5.	Simularea examinării cauzelor civile privind partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie.	3
6.	Evaluare și feedback.	1
Total ore		16 (10/6)
B.4.12. Examinarea cauzelor civile cu elemente de extraneitate		
1.	Aspecte teoretice privind examinarea cauzelor civile cu elemente de extraneitate. Determinarea competenței jurisdicționale a instanțelor judecătorești ale Republicii Moldova în procese cu element de extraneitate. Legea aplicabilă procedurii de judecare a cauzelor în procesul civil cu element de extraneitate.	4
2.	Acte judecătorești de dispoziție nelegate de soluționarea fondului cauzelor civile cu element de extraneitate.	2
3.	Examinarea cauzelor civile cu elemente de extraneitate.	2

4.	Simularea examinării cauzelor civile cu elemente de extraneitate.	2
5.	Simularea examinării cererilor privind recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești străine.	1
6.	Evaluare și feedback.	1
Total ore		12 (8/4)
B.4.13.Examinarea cauzelor civile în proces de insolabilitate		
1.	Implicații teoretice privind procedura insolabilității.	5
2.	Condițiile înaintării cererii introductive și admiterii spre examinare a acesteia.	6
3.	Examinarea existenței temeiurilor de insolabilitate.	5
4.	Simularea ședinței de validare.	2
5.	Simularea ședinței de examinare a cererii de validare a popririi.	3
6.	Simularea ședinței de examinare a cererii de contestare a actelor juridice încheiate de debitor.	2
7.	Simularea ședinței de examinare a cererii de separare a bunurilor din masa debitoare.	2
8.	Simularea ședinței de examinare a cererilor privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului.	2
9.	Evaluare și feedback	1
Total ore		28 (16/12)
Total ore de instruire		228 (140/88)

VI. METODICA ACTIVITĂȚILOR DE SIMULARE/RESURSE LOGISTICE

METODICA ACTIVITĂȚILOR DE SIMULARE	RESURSE LOGISTICE
<i>Reguli referitoare la scenariile folosite în cadrul activităților de simulare.</i> Scenariile conform cărora se vor petrece activitățile de simulare sunt elaborate de formator pe baza unor cauze civile reale, însă nu se vor copia sau repeta. Scenariile sunt modelate astfel încât, pe lângă faptul că, vor implica situații des întâlnite în practică, vor scoate în prim plan subiecte complicate sau dificil de soluționat, ceea ce va implica (pentru audienți) un efort suplimentar de studiere a practicii judiciare, recomandărilor C.S.J., teoriei de specialitate etc. Scenariile nu vor include și actele procesuale care se întocmesc de către părți și alți participanți la proces în cazurile pe baza cărora se petrec activitățile simulative. Scenariile vor fi întocmite astfel încât să includă posibilitatea părților de a discuta și contesta argumentat și întemeiat posibilitatea încetării procesului sau scoaterii cererii de pe rol.	➤ una sau mai multe săli special amenajate pentru simularea proceselor de judecată; ➤ echipament de înregistrare video și audio a ședinței de judecată; ➤ o sală dotată cu unul sau mai multe calculatoare și printere; ➤ acces la internet, materiale de birotică; ➤ robe pentru judecător, grefier, avocați; ➤ după caz: tablă flip-chart, proiector.

Astfel, încât în dependență de argumentele aduse audientul cu rol de judecător să decidă adoptarea soluției procesuale potrivite.

Aspecte metodice recomandate pentru lucru în grup.

Grupul de audienți se va împărți în grupe a câte patru audienți în fiecare grup. Rolurile vor fi distribuite astfel: un judecător, un grefier, un reclamant (reprezentant al reclamantului), un pârât (reprezentant al pârâtului). Repartizarea audienților pe grupuri și repartizarea audienților din grupuri pe roluri se face de formator la începutul orei practice. Tot atunci fiecărui grup i se repartizează scenariul cauzei care urmează să fie simulată în dependență de tema simulării.

Activitatea scrisă în cadrul simulărilor.

Activitatea scrisă în cadrul grupurilor are loc concomitent, în toate grupurile.

Pentru aceasta formatorul pregătește un număr de scenarii la tema respectivă egal cu numărul de grupuri de audienți, astfel încât în activitatea scrisă să fie antrenați toți audienții candidați la funcția de judecător.

Pentru studierea scenariului și pregătirea unui act scris se acordă un interval de timp nu mai mare de 25-30 minute. În cazul unui scenariu complicat, nu se ține cont de acest interval de timp.

Audienții cu roluri de reclamanți în auditoriu studiază materialele scenariului și tot atunci pregătesc cererea sau demersul care va fi supus examinării în ședința simulată (în dependență de tematica activității simulative).

Cererea sau demersul pregătit de reclamanți se prindează și se transmite audientului cu rol de pârât din cadrul grupului și formatorului.

Audientul cu rol de pârât din cadrul grupului pregătește poziția sa scrisă referitoare la temeinicia cererii sau demersului respectiv, care se prindează și se transmite tot atunci audientului cu rol de reclamant și formatorului.

În tot timpul activităților scrise în grupuri, formatorul se află în auditoriu, supraveghează activitatea audienților, răspunde la întrebări și dă sfaturi și recomandări.

Dacă toate actele pregătite de audienți nu conțin erori grave de drept sau de interpretare care să suscite refacerea sau redactarea lor, ele se transmit audientului cu rol de judecător.

Activitatea verbală în cadrul simulărilor.

Activitățile simulative verbale au loc prin simularea unei ședințe de judecată, petrecută conform regulilor de procedură fixate în CPC. În ședința de judecată sunt antrenați audienții potrivit rolurilor dinainte stabilite.

Ședința de judecată se înregistrează audio și video.

După încheierea ședinței de judecată, audientul desemnat cu rol de judecător pregătește încheierea judecătorească.

Simulările ședințelor de judecată se fac pe rând: grup după grup. La finalul fiecărei activități de simulare, cât și la finalul întregului modul de simulare, formatorul dă recomandări practice, comentează activitatea audienților. La fel, formatorul dă exemple de bune practici și rele practici.

VII. EVALUAREA

A. Evaluarea continuă a audientului se va face cu două note pe scara de la 1 la 10 pentru fiecare activitate de simulare în care este antrenat. O notă va fi acordată pentru calitatea actelor procedurale întocmite (individual sau în grup). A doua notă va fi acordată pentru calitatea prestației verbale.

La evaluarea activității scrise se recomandă luarea în calcul a următoarelor criterii:

- a) Cunoașterea, aplicarea și interpretarea normelor de drept material și procedural.
- b) Capacitatea de a rezuma și reda faptele.
- c) Capacitatea de a întocmi actele procedurale structurat și clar, în conformitate cu dreptul procedural național.
- d) Caracterul complex și plenitudinea documentelor.
- e) Corectitudinea soluției reținute în încheierea judecătorească și a concluziilor făcute.
- f) Aplicarea dreptului internațional și a normelor drepturilor omului.
- g) Veridicitatea și logica motivării.
- h) Limbajul și stilul de redare.

La evaluarea activităților verbale se recomandă luarea în calcul a următoarelor criterii:

- a) Cunoașterea, aplicarea și interpretarea normelor de drept material și procedural.
- b) Motivarea și caracterul adecvat al argumentelor.
- c) Modul de executare a obligațiilor și de exercitare a drepturilor care rezultă din calitatea procesuală atribuită în cadrul simulării;
- d) Corectitudinea aprecierii faptelor și a probelor;
- e) Corectitudinea reacției la situații neașteptate;
- f) Comportamentul în situații de conflict sau situații emoționale dificile;
- g) Corectitudinea, logica și ordinea adresării întrebărilor în cadrul audierilor;
- h) Calitatea strategiilor și tacticilor procesuale aplicate;
- i) Creativitatea;
- j) Aplicarea dreptului internațional și a normelor drepturilor omului;
- k) Veridicitatea, structurarea și logica expunerii verbale;
- l) Gestionarea timpului judiciar (pentru audientul care joacă rolul de judecător).

B. Evaluarea finală se va efectua prin examen compus din:

- a) test-grilă (format din întrebări teoretico-aplicative);
- b) sarcina practică (care va consta din întocmirea unui act procesual, în baza unei spețe).

VIII. BIBLIOGRAFIE

Bibliografia recomandată la B.4.1. Particularitățile examinării cauzelor în procedură specială:

Acte internaționale:

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Roma, 04.11.1950, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1298 din 24.07.1997. În: Tratatate internaționale la care Republica Moldova este parte (1990-1998). Ediție oficială. Vol. 1, Chișinău: Moldpres, 1998.

Convenția privind procedura civilă. Haga, 01.03.1954. Aderat prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.1136-XII din 04.08.1992. publicat în: Tratatate internaționale la care Republica Moldova este parte (1990-1998). Ediție oficială. Vol. 4, Chișinău: Moldpres, 1998.

Convenția asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii, întocmită la Haga la 25 octombrie 1980, în vigoare pentru Republica Moldova din 1 iulie 1998, Publicat în: 30-12-1999 în Tratatate Internationale Nr. 15 art. 67

Jurisprudența CtEDO (relevantă tematicilor instruirii):

[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22]})

Hotărârile Curții Constituționale (relevante tematicilor de instruire): <https://constcourt.md/>

Acte legislative ale Republicii Moldova:

Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994. În vigoare: 27.08.1994.

Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225 din 30.05.2003.

Codul civil, nr. 1107 din 06.06.2002.

Legea taxei de stat, nr. 213 din 31.07.2023.

Legea privind regimul juridic al adopției, nr. 99 din 28.05.2010.

Legea privind sănătatea și bunăstarea mintală, nr. 114 din 16.05.2024.

Hotărârile Plenului Curții Supreme de Justiție (relevante tematicilor de instruire):

http://jurisprudenta.csj.md/db_hot_expl.php

Recomandările Curții Supreme de Justiție (relevante tematicilor de instruire):

http://jurisprudenta.csj.md/db_rec_csj.php

Avizele consultative ale Curții Supreme de Justiție (relevante tematicilor de instruire):

http://jurisprudenta.csj.md/db_avize_csj.php

Bibliografie de profil:

Belei E. ș.a Drept procesual civil. Partea Generală. Chișinău: Editura Lexon și Cartea Juridică, 2014.

Belei E. ș.a Drept procesual civil. Partea Specială. Chișinău: Editura Lexon, 2016.

Poalelungi M. ș.a. Manualul judecătorului pentru cauze civile. Ediția II. Chișinău: Tipografia centrală, 2013. <http://www.drept.usm.md/public/files/Manual-judecator-cauze-civile-2013f2697.pdf>

Leș I. Noul Cod de procedură civilă. Comentariu pe articole. Art.1-1133. București: Editura C.H. Beck, 2013.

Vasile Crețu. Situații de drept pentru lecții practice la proces civil și recomandări metodice.

Tema 21. Facultatea de drept a USM. Chișinău - 2005. CEP USM.

Cojuhari Al. ș.a Drept procesual civil. Partea Specială. Chișinău: Tipografia centrală, 2009.

Florea Măgureanu, Drept procesual civil. - București, Universul Juridic 2010.

Bibliografia recomandată la B.4.2. Aplicarea măsurilor de protecție în cazul violenței în familie:

Acte internaționale:

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Roma, 04.11.1950.

Ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1298 din 24.07.1997. În: Tratatate internaționale la care Republica Moldova este parte (1990-1998). Ediție oficială. Vol. 1, Chișinău: Moldpres, 1998.

Convenția privind procedura civilă. Haga, 01.03.1954. Aderat prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.1136-XII din 04.08.1992. În: Tratatate internaționale la care Republica Moldova este parte (1990-1998). Ediție oficială. Vol. 4, Chișinău: Moldpres, 1998.

Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul), ratificată de Republica Moldova prin Legea nr.144/2021.

Jurisprudența CtEDO (relevantă tematicilor instruirii):

[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22]})

Hotărârile Curții Constituționale (relevante tematicilor de instruire): <https://constcourt.md/>

Acte legislative ale Republicii Moldova:

Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994. În vigoare: 27.08.1994.

CPC al Republicii Moldova nr.225 din 30.05.2003.

Codul familiei, nr.1316 din 26.10.2000

Legea pentru completarea Codului de procedură civilă nr. 31 din 17.03.2017

Legea cu privire la organizarea judecătorească, nr. 514 din 06.07.1995

Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20.07.1995

Legea cu privire la avocatură, nr.1260 din 19.07.2002.

Legea privind statutul și organizarea activității grefierilor din instanțele judecătorești, nr.59 din 15.03.2007.

Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat, nr.198 din 26.07.2007.

Legea privind statutul și organizarea activității grefierilor din instanțele judecătorești, nr.59 din 15.03.2007.

Legea privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței în familie din 01.03.2007 (publicată la 18.03.2008 în MO nr.55-56, data intrării în vigoare –18.09.2008);

Legea privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, nr. 140 din 14.06.2013 (publicată la 02-08-2013 în MO nr. 167-172 art. 534).

Hotărârile Plenului Curții Supreme de Justiție (relevante tematicilor de instruire):

http://jurisprudenta.csj.md/db_hot_expl.php

Recomandările Curții Supreme de Justiție (relevante tematicilor de instruire):

http://jurisprudenta.csj.md/db_rec_csj.php

Avizele consultative ale Curții Supreme de Justiție (relevante tematicilor de instruire):

http://jurisprudenta.csj.md/db_avize_csj.php

Bibliografie de profil:

Belei E. ș.a Drept procesual civil. Partea Generală. Chișinău: Editura Lexon și Cartea Juridică, 2014.

Belei E. ș.a Drept procesual civil. Partea Specială. Chișinău: Editura Lexon, 2016.

Belei E., Balan P., Clima I., Munteanu A., Comentarii la Legea cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (modificarea Codului de procedură civilă), Chișinău, 2018;

Ghervas M., Gornea M., Maxim I. [et al.], Implementarea legislației cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie: Suport de curs, coord. ed.: Diana Scobioală, Alexandra Nica ; Centrul de Drept al Femeilor (CDF), Inst. Naț. al Justiției (INJ). – Chișinău, 2018.

Poalelungi M. ș.a. Manualul judecătorului pentru cauze civile. Ediția II. Chișinău: Tipografia centrală, 2013. <http://www.drept.usm.md/public/files/Manual-judecator-cauze-civile-2013f2697.pdf>

Leș I. Noul Cod de procedură civilă. Comentariu pe articole. Art.1-1133. București: Editura C.H. Beck, 2013.

Perevozniv I., Turcan-Donțu A., Zaporojan-Pîrgari A, Raport de analiză a compatibilității legislației Republicii Moldova cu prevederile Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, Chișinău, 2024.

Justiție pentru minori în interesul superior al copilului. Practici de lucru cu copilul victimă / Mighiu C., ș.a., Asociația Salvați Copii, Iași, 2008;

Manual destinat practicienilor din sectorul justiției pentru a asigura accesul la justiție al victimelor violenței în familie, Obligațiile pozitive ale statului în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în materie de violență în familie, CDF, Chișinău, 2019.

Bibliografia recomandată la B.4.3. Examinare cauzelor civile în litigii privind nulitatea actului juridic:

Acte internaționale:

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Roma, 04.11.1950. Ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1298 din 24.07.1997. În: Tratatate internaționale la care Republica Moldova este parte (1990-1998). Ediție oficială. Vol. 1, Chișinău: Moldpres, 1998.

Convenția privind procedura civilă. Haga, 01.03.1954. Aderat prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.1136-XII din 04.08.1992. În: Tratatate internaționale la care Republica Moldova este parte (1990-1998). Ediție oficială. Vol. 4, Chișinău: Moldpres, 1998.

Jurisprudența CtEDO (relevantă tematicilor instruirii):

[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22]})

Hotărârile Curții Constituționale (relevante tematicilor de instruire): <https://constcourt.md/>

Acte legislative ale Republicii Moldova:

Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994. În vigoare: 27.08.1994.

Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225 din 30.05.2003.

Codul civil, nr. 1107 din 06.06.2002

Legii cu privire la mediere nr. 137 din 03.07.2015

Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13.03.2003

Legea taxei de stat, nr. 213 din 31.07.2023.

Legea cu privire la arbitraj, nr.23 din 22.02.2008.

Legea cu privire la arbitrajul comercial internațional, nr.24 din 22.02.2008

Hotărârile Plenului Curții Supreme de Justiție (relevante tematicilor de instruire):

http://jurisprudenta.csj.md/db_hot_expl.php

Recomandările Curții Supreme de Justiție (relevante tematicilor de instruire):

http://jurisprudenta.csj.md/db_rec_csj.php

Avizele consultative ale Curții Supreme de Justiție (relevante tematicilor de instruire):

http://jurisprudenta.csj.md/db_avize_csj.php

Bibliografie de profil:

Curs de teoria actului juridic civil, Editura Hamangiu, 2021, Radu Rizoiu

Drept civil Partea generală. Persoanele. Ediția a 5-a, revizuită și adăugită, Lect. univ. dr. Ionuț-Alexandru Toader, Editura Hamangiu, 2022, Carmen Tamara Ungureanu, Ionuț-Alexandru Toader

Belei E. ș.a Drept procesual civil. Partea Generală. Chișinău: Editura Lexon și Cartea Juridică, 2014.

Belei E. ș.a Drept procesual civil. Partea Specială. Chișinău: Editura Lexon, 2016.

Poalelungi M. ș.a. Manualul judecătorului pentru cauze civile. Ediția II. Chișinău: Tipografia centrală, 2013. <http://www.drept.usm.md/public/files/Manual-judecator-cauze-civile-2013f2697.pdf>

Leș I. Noul Cod de procedură civilă. Comentariu pe articole. Art.1-1133. București: Editura C.H. Beck, 2013.

Sergiu Baieș. Drept civil:Partea generală. Persoana fizică. Persoana juridică/S. Baieș, N. Roșca; USM.-Ed. a 5-a.-Ch.:S.n.,2014;

Sergiu Baieș, Nicolae Roșca. Drept civil. Drepturile reale principale. - Chișinău, 2005. Colectiv de autori. Sub redacția Sergiu Baieș: Drept civil. Persoana fizică. Persoana juridică; Noul Cod Civil. Comentariu pe articole art. 1 – 2664. Editura Ch.Beck. București 2012;

Sergiu Baieș, Aurel Băieșiu, Valentina Cebotari, Ion Crețu, Victor Volcinski. Drept civil; Drepturile reale. Teoria generală a obligațiilor. - Chișinău 2005;

Gheorghe Chibac, Aurel Băieșu, Alexandru Rotari, Oleg Efrim. Drept civil. Contracte speciale. Chișinău, 2005.

Comentariu la Codul civil al Republicii Moldova. Colectiv de autori. Volumul I-II. - Chișinău,2006;

Sergiu Baieș. Posesiunea / Ghidul judecătorului în materie civilă și comercială a Republicii Moldova. - Chișinău, 2004;

Sergiu Baieș. Uzucapiunea / Ghidul judecătorului în materie civilă și comercială a Republicii Moldova. - Chișinău, 2004;

Lazăr Tudor. Societatea comercială persoană juridică în economia de piață. - Chișinău, 2000;

Tabuncic Tatiana. Gajul ca mijloc de garantare a executării obligațiilor. - Arad: Concordia, 2006;

Sergiu Baieș. „Uzucapiunea” / Problemele implementării și aplicării Codului civil al RepubliciiMoldova la un an de la intrarea în vigoare. - Chișinău, 2004;

Seria „Științe socioumanistice”. Volumul I. - Chișinău, 2006;

Marin Voicu. Dreptul de proprietate. Doctrină și jurisprudență a Curții Europene a Drepturilor Omului. - București: Lumina Lex, 2003;

Marin Voicu, Mihaela Popoacă. Dreptul de proprietate și alte drepturi reale. Tratat de jurisprudență 1991-2002. - București: Lumina Lex, 2002;

C.Hamangiu, I.Rosetti-Bălănescu, Al. Băicoianu. Tratat de drept civil român. Vol. I. - București: ALL, 1996;

C.Hamangiu, I.Rosetti-Bălănescu, Al. Băicoianu. Tratat de drept civil roman. Vol. II. - București: ALL, 1998;

Liviu Pop. Drept civil. Drepturile reale principale. - Cluj Napoca: Cardial, 1993;

Liviu Pop. Drept civil. Teoria generală a drepturilor reale. Universitatea din Cluj Napoca, 1987;

Liviu Pop. Dreptul de proprietate și dezmembrămintele sale. - București: Lumina Lex, 1997;

Ion P. Filipescu, Andrei I. Filipescu. Drept civil. Dreptul de proprietate și alte drepturi reale. Ediție revăzută și completată. - București: ACTAMI, 2000;

Beleiu Gh., Drept civil român: Introducere în dreptul civil. Subiectele dreptului civil. București: Universul juridic, 2004.

Drept civil. Partea generală conform noului Cod civil, Vol 1, ediția 1, Editura C. H. Beck, 2012, Ernest Lupan, Szilárd Sztranyiczki, Emőd Veress, Rikárd-Árpád Pantilimon

Ioan Adam. Drept civil. Teoria generală a drepturilor reale. - București: Europa Nova, 1998;

Eugen Chelaru. Curs de drept civil. Drepturile reale principale. - București: ALL Beck, 2000;

Гражданское право // Под редакцией Е.А. Суханова. Том 1. - Москва: БЕК, 1993;

Гражданское право // Под редакцией Е.А. Суханова. Том 1. - Москва: БЕК, 1998;

Гражданское право // Под редакцией Е.А. Суханова. Том 2. Полутом 1. - Москва: Волтерс Клувер, 2004;

Гражданское право // Под редакцией Ю.К. Толстого, А.П. Сергеева. Часть 1. - СанктПетербург: Теис, 1996;

Гражданское право. Том 1. Учебник. // Под редакцией Ю.К. Толстого, А.П. Сергеева. - Москва: Проспект, 2002;

Bout R., Prieto C., Cas G., Droit economique: Concurrence, Distribution, Consummation, Paris:Lamy, 1998;

Blaise J.B., Droit des affaires. Commerçants, Concurrence,Distribution, Paris: L.G.D.J.,2002;

Germain M., Vogel L., Traite de droit commercial, 17 edition, Paris: L.G.D.J.,1998.
Зверева Н. С. Взаимодействие альтернативных методов урегулирования споров и гражданского судопроизводства в праве России и Франции / под ред. В. В. Яркова. — М. : Статут, 2017.

Bibliografia recomandată la B.4.4. Examinarea cauzelor civile în litigii privind dreptul de proprietate:

Acte internaționale:

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Roma, 04.11.1950. Ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1298 din 24.07.1997. În: Tratatate internaționale la care Republica Moldova este parte (1990-1998). Ediție oficială. Vol. 1, Chișinău: Moldpres, 1998.
Convenția privind procedura civilă. Haga, 01.03.1954. Aderat prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.1136-XII din 04.08.1992. În: Tratatate internaționale la care Republica Moldova este parte (1990-1998). Ediție oficială. Vol. 4, Chișinău: Moldpres, 1998.

Jurisprudența CtEDO (relevantă tematicilor instruirii):

[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22]})

Hotărârile Curții Constituționale (relevante tematicilor de instruire): <https://constcourt.md/>

Acte legislative ale Republicii Moldova:

Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994. În vigoare: 27.08.1994.
Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225 din 30.05.2003.
Codul civil, nr. 1107 din 06.06.2002
Legea taxei de stat, nr. 213 din 31.07.2023.
Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25-02-1998

Hotărârile Plenului Curții Supreme de Justiție (relevante tematicilor de instruire):

http://jurisprudenta.csj.md/db_hot_expl.php

Recomandările Curții Supreme de Justiție (relevante tematicilor de instruire):

http://jurisprudenta.csj.md/db_rec_csj.php

Avizele consultative ale Curții Supreme de Justiție (relevante tematicilor de instruire):

http://jurisprudenta.csj.md/db_avize_csj.php

Bibliografie de profil:

Baieș Sergiu, Roșca Nicolae, Drept civil. Drepturile reale principale. Chișinău: Tipografia centrală, 2005. 302 p.
Baieș Sergiu și alții, Drept civil. Drepturile reale. Teoria generală a obligațiilor, ed. a II, vol. I. Chișinău: Cartier, 2005. 528 p.
Belei Elena și alții, Drept procesual civil. Partea Generală. Chișinău: Editura Lexon și Cartea Juridică, 2014.
Belei Elena și alții, Drept procesual civil. Partea Specială. Chișinău: Editura Lexon, 2016.
Poalelungi Mihai și alții, Manualul judecătorului pentru cauze civile. Ediția II. Chișinău: Tipografia centrală, 2013. <http://www.drept.usm.md/public/files/Manual-judecator-cauze-civile-2013f2697.pdf>
Baieș Sergiu. Drept civil: Partea generală. Persoana fizică. Persoana juridică/S. Baieș, N. Roșca; USM.-Ed. a 5-a.-Ch.:S.n.,2014;

Sergiu Baieș, Nicolae Roșca. Drept civil. Drepturile reale principale. - Chișinău, 2005. Colectiv de autori. Sub redacția Sergiu Baieș: Drept civil. Persoana fizică. Persoana juridică; Sergiu Baieș, Aurel Băieșiu, Valentina Cebotari, Ion Crețu, Victor Volcinschi. Drept civil; Comentariu la Codul civil al Republicii Moldova. Colectiv de autori. Volumul I-II. - Chișinău, 2006;

Baieș Sergiu. Posesiunea / Ghidul judecătorului în materie civilă și comercială a Republicii Moldova. - Chișinău, 2004;

Baieș Sergiu. Uzucapiunea / Ghidul judecătorului în materie civilă și comercială a Republicii Moldova. - Chișinău, 2004;

Sergiu Baieș. „Uzucapiunea” / Problemele implementării și aplicării Codului civil al Republicii Moldova la un an de la intrarea în vigoare. - Chișinău, 2004;

Marin Voicu. Dreptul de proprietate. Doctrină și jurisprudență a Curții Europene a Drepturilor Omului. - București: Lumina Lex, 2003;

Marin Voicu, Mihaela Popoacă. Dreptul de proprietate și alte drepturi reale. Tratat de jurisprudență 1991-2002. - București: Lumina Lex, 2002;

C. Hamangiu, I. Rosetti-Bălănescu, Al. Băicoianu. Tratat de drept civil român. Vol. I. - București: ALL, 1996;

C. Hamangiu, I. Rosetti-Bălănescu, Al. Băicoianu. Tratat de drept civil roman. Vol. II. - București: ALL, 1998;

Liviu Pop. Dreptul de proprietate și dezmembrămintele sale. - București: Lumina Lex, 1997;

Ion P. Filipescu, Andrei I. Filipescu. Drept civil. Dreptul de proprietate și alte drepturi reale. Ediție revăzută și completată. - București: ACTAMI, 2000;

Drept civil. Partea generală conform noului Cod civil, Vol 1, ediția 1, Editura C. H. Beck, 2012, Ernest Lupan, Szilárd Sztranyiczki, Emőd Veress, Rikárd-Árpád Pantilimon;

Ioan Adam. Drept civil. Teoria generală a drepturilor reale. - București: Europa Nova, 1998;

Eugen Chelaru. Curs de drept civil. Drepturile reale principale. - București: ALL Beck, 2000.

Bibliografia recomandată la B.4.5. Examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor contractuale civile.

Rezoluțiunea contractelor:

Acte internaționale:

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Roma, 04.11.1950. Ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1298 din 24.07.1997. În: Tratatate internaționale la care Republica Moldova este parte (1990-1998). Ediție oficială. Vol. 1, Chișinău: Moldpres, 1998.

Convenția privind procedura civilă. Haga, 01.03.1954. Aderat prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1136-XII din 04.08.1992. În: Tratatate internaționale la care Republica Moldova este parte (1990-1998). Ediție oficială. Vol. 4, Chișinău: Moldpres, 1998.

Jurisprudența CtEDO (relevantă tematicii instruirii):

[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22]})

Hotărârile Curții Constituționale (relevante tematicilor de instruire): <https://constcourt.md/>

Acte legislative ale Republicii Moldova:

Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994. În vigoare: 27.08.1994.

CPC al Republicii Moldova nr. 225 din 30.05.2003.

Codul civil, nr. 1107 din 06.06.2002

Legii cu privire la mediere nr. 137 din 03.07.2015

Legea pentru completarea Codului de procedură civilă nr. 31 din 17.03.2017

Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13.03.2003

Legea taxei de stat, nr.213 din 31.07.2023.
Legea cu privire la avocatură, nr.1260 din 19.07.2002.
Legea privind statutul și organizarea activității grefierilor din instanțele judecătorești, nr.59 din 15.03.2007.
Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat, nr.198 din 26.07.2007.
Legea privind statutul și organizarea activității grefierilor din instanțele judecătorești, nr.59 din 15.03.2007.
Legea cu privire la arbitraj, nr.23 din 22.02.2008.
Legea cu privire la arbitrajul comercial internațional, nr.24 din 22.02.2008
Legea cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției, nr.264 din 11.12. 2008.
Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat, nr.198 din 26.07.2007.

Hotărârile Plenului Curții Supreme de Justiție (relevante tematicii de instruire):

http://jurisprudenta.csj.md/db_hot_expl.php

Recomandările Curții Supreme de Justiție (relevante tematicii de instruire):

http://jurisprudenta.csj.md/db_rec_csj.php

Avizele consultative ale Curții Supreme de Justiție (relevante tematicii de instruire):

http://jurisprudenta.csj.md/db_avize_csj.php

Bibliografie de profil:

Belei E. ș.a Drept procesual civil. Partea Generală. Chișinău: Editura Lexon și Cartea Juridică, 2014.
Belei E. ș.a Drept procesual civil. Partea Specială. Chișinău: Editura Lexon, 2016.
Cojocar Violeta, Recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești străine în materie civilă în Republica Moldova, CEP, USM, Chișinău, 2007.
Cojocar Violeta, Lazăr Diana, Eficacitatea internațională a sentințelor arbitrale străine în sistemul Convenției de la New York din 1958 - Chișinău.- CEP USM.- 2018, 235 p.
Poalelungi M. ș.a. Manualul judecătorului pentru cauze civile. Ediția II. Chișinău: Tipografia centrală, 2013. <http://www.drept.usm.md/public/files/Manual-judecator-cauze-civile-2013f2697.pdf>
Leș I. Noul Cod de procedură civilă. Comentariu pe articole. Art.1-1133. București: Editura C.H. Beck, 2013.
Sergiu Baieș. Drept civil:Partea generală. Persoana fizică. Persoana juridică/S. Baieș, N. Roșca; USM.-Ed. a 5-a.-Ch.:S.n.,2014;
Noul Cod Civil. Comentariu pe articole art. 1 – 2664. Editura Ch.Beck. București 2012;
Sergiu Baieș, Aurel Băieșiu, Valentina Cebotari, Ion Crețu, Victor Volcinschi. Drept civil; Drepturile reale. Teoria generală a obligațiilor. - Chișinău 2005;
Gheorghe Chibac, Aurel Băieșu, Alexandru Rotari, Oleg Efrim. Drept civil. Contracte speciale. Chișinău, 2005.
Comentariu la Codul civil al Republicii Moldova. Colectiv de autori. Volumul I-II. - Chișinău,2006;
Roșca Nicolae, Sergiu Baieș. Dreptul afacerilor. Volumul I. - Chișinău, 2004;
Roșca Nicolae, Sergiu Baieș. Dreptul afacerilor. Volumul II. - Chișinău, 2006;
Lazăr Tudor. Societatea comercială persoană juridică în economia de piață. - Chișinău, 2000;
Pop Liviu, Popa Ionuț Florin; Vidu Stelian Ioan. Tratat de Drept Civil. Obligațiile. Contractul. Editura Universul Juridic, 2023.
Turcu, Ion. Contractele Civile. Executarea, Neexecutarea și Sancțiunile Aferente. Editura Hamangiu, 2020.

Ungureanu Ovidiu, Munteanu Cornelia. Contractele Civile: Tratat Practic de Jurisprudență. Editura Rosetti, 2019.

Boroi Gabriel; Anghelescu, Mirela. Drept Procesual Civil. Teoria Generală. Editura Hamangiu, 2020.

Deleanu Ion. Tratat de Procedură Civilă. Vol. I și II. Editura C.H. Beck, 2018.

Lupașcu Dan; Vâlcu Ion. Soluționarea Litigiilor Contractuale: Aspecte Juridice și Practice. Editura Universul Juridic, 2022.

Clocotici Ana-Maria. Rezoluțiunea și Rezilierea Contractelor: Teorie și Practică Judiciară. Editura Pro Universitaria, 2021.

Tabuncic Tatiana. Gajul ca mijloc de garantare a executării obligațiilor. - Arad: Concordia, 2006;

Vladislav Rusu, Ghenadie Focșa. Curs de drept comercial. - Chișinău, 2006;

Comentarii la Legea cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (modificarea Codului de procedură civilă) / Belei E., Balan P., Clima I., Munteanu A., ș.a., Chișinău, 2018;

C.Hamangiu, I.Rosetti-Bălănescu, Al. Băicoianu. Tratat de drept civil român. Vol. I. - București: ALL, 1996;

C.Hamangiu, I.Rosetti-Bălănescu, Al. Băicoianu. Tratat de drept civil roman. Vol. II. - București: ALL, 1998;

Гражданское право // Под редакцией Е.А. Суханова. Том 1. - Москва: БЕК, 1993;

Гражданское право // Под редакцией Е.А. Суханова. Том 1. - Москва: БЕК, 1998;

Гражданское право // Под редакцией Е.А. Суханова. Том 2. Полутом 1. - Москва: Волтерс Клувер, 2004;

Гражданское право // Под редакцией Ю.К. Толстого, А.П. Сергеева. Часть 1. - СанктПетербург: Теис, 1996;

Гражданское право. Том 1. Учебник. // Под редакцией Ю.К. Толстого, А.П. Сергеева. - Москва: Проспект, 2002;

Bout R., Prieto C., Cas G., Droit economique: Concurrence, Distribution, Consummation, Paris:Lamy, 1998;

Blaise J.B., Droit des affaires. Commerçants, Concurrence, Distribution, Paris: L.G.D.J., 2002;

Germain M., Vogel L., Traite de droit commercial, 17 edition, Paris: L.G.D.J., 1998.

Bibliografia recomandată la B.4.6. Examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din contracte și operațiuni bancare:

Acte internaționale:

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Roma, 04.11.1950, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1298 din 24.07.1997.

Convenția privind procedura civilă. Haga, 01.03.1954. Aderat prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.1136-XII din 04.08.1992.

Jurisprudența CtEDO (relevantă tematicilor instruirii):

<https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22documentcollectionid%22%3A%22GRANDCHAMBER%22%22%22CHAMBER%22%7D>

Hotărârile Curții Constituționale (relevante tematicilor de instruire): <https://constcourt.md/>

Acte normative:

Codul civil nr.1107-XV din 06.06.2002.

Codul de executare nr.443-XV din 24.12.2004

Legea privind activitatea băncilor nr.202 din 06.10.2017

Legea cu privire la serviciile de plată și moneda electronică nr.114 din 18.05.2012

Legea privind contractele de credit pentru consumatori nr.202 din 12.07.2013

Legea cu privire la organizațiile de creditare nebanară nr. 1 din 16.03.2018

Legea privind reglementarea valutară nr.62-XVI din 21.03.2008

Legea insolvenței nr.149 din 29.06.2012
Legea privind garantarea depozitelor în bănci nr.160 din 22.06.2023
Regulamentul cu privire la Registrul garanțiilor reale mobiliare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 210 din 26.12.2016.
Regulamentul cu privire la activitatea prestatorilor de servicii de plată în sistemele de remitere de bani, aprobat prin Hotărârea CA al BNM nr.157 din 01.08.2013
Regulamentul cu privire la cardurile de plată, aprobat prin Hotărârea CA al BNM nr.157 din 01.08.2013
Regulamentul cu privire la deținerea cotelor de participare în capitalul social al băncii, aprobat prin Hotărârea CA al BNM nr.127 din 27.06.2013
Regulamentul cu privire la operațiunile cu numerar în băncile din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea CA al BNM nr.78 din 11.04.2018
Regulamentul privind suspendarea operațiunilor, sechestrarea și perceperea în mod incontestabil a mijloacelor bănești din conturile bancare, aprobat prin Hotărârea CA al BNM nr.375 din 15.12.2005

Jurisprudență/Practica judiciară:

Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr.1 din 10.03.2014 cu privire la practica aplicării unor prevederi ale legislației privind gajul și ipoteca
Hotărârea Plenului CSJ nr.2 din 24.03.2014 cu privire la aplicarea în practica judiciară a Legii insolvenței
Hotărârea Plenului CSJ nr.8 din 24.12.2010 cu privire la unele chestiuni referitoare la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației la soluționarea litigiilor legate de contractele de împrumut
Hotărârea Plenului CSJ nr. 5 din 04.02.2005 cu privire la practica soluționării unor litigii ce rezultă din relațiile de credit bancar
Hotărârea Plenului CSJ nr. 18 din 31 mai 2004 cu privire la unele chestiuni ce vizează procedura de eliberare a ordonanțelor judecătorești
Hotărârea Plenului CSJ nr.7 din 09.10.2006 cu privire la practica aplicării legislației despre protecția consumatorilor la judecarea cauzelor civile
Hotărârea Plenului CSJ nr.1 din 07.07.2008 cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează nulitatea actului juridic civil

Bibliografie de profil:

A. Obligatorie:

Comentariu la Codul Civil al Republicii Moldova. Colectiv de autori. Vol.I. – Chișinău, 2005 și Vol.II. – Chișinău, 2006.
Băieșu A. Fidejusiunea // Ghidul judecătorului în materie civilă și comercială a Republicii Moldova (ediție revizuită și completată), Chișinău, 2005, p. 373-387
Burac V. Drept bancar. – Chișinău, 2001
Gladei R., Cazac O. Creditul bancar și garanția bancară // Ghidul judecătorului în materie civilă și comercială a Republicii Moldova (ediție revizuită și completată), Chișinău, 2005, p. 332-352.
Gladei R. Gajul // Ghidul judecătorului în materie civilă și comercială a Republicii Moldova (ediție revizuită și completată), Chișinău, 2005, p. 353-372.
Manualul judecătorului pentru cauze civile. Ediția II. Colectiv de autori. - Chișinău, 2013, http://despre.csj.md/images/documente_despre.csj.md/biblioteca/Manualul%20judecatorului%20pentru%20cauze%20civile%20Ediia%20II.%202013.pdf.
Martin C. Leasingul // Ghidul judecătorului în materie civilă și comercială a Republicii Moldova (ediție revizuită și completată), Chișinău, 2005, p. 297-314
Mămăligă S. Contractul de creditare a consumatorului // Ghidul judecătorului în materie civilă și comercială a Republicii Moldova (ediție revizuită și completată), Chișinău, 2005, p. 272-279

B. Recomandabilă:

Poenaru Emil, Garanțiile reale mobiliare. – București, 2004
 Turcu Ion, Operațiuni și contracte bancare. – București, 1997
 Zlătescu Victor, Garanțiile creditorului. – București, 1970
 Bonneau Thierry, Droit bancaire, 4e édition, - Montchrestien, Paris, 2001
 Cranston Ross, Principles of Banking Law, - Clarendon Press. Oxford University Press, New York, 1997
 Ellinger E.P., Lomnicka Eva, Hooley Richard, Modern Banking Law, Third Edition - Oxford University Press, New York, 2002
 Hupkes Eva, Insolvency – Why a Special Regime for Banks?, Current Developments in Monetary and Financial Law, 3 - International Monetary Fund, Washington DC, 2003.
<http://www.imf.org/external/np/leg/sem/2002/cdmfl/eng/hupkes.pdf>
 International Monetary Fund and the World Bank. An Overview of the Legal, Institutional, and Regulatory Framework for Bank Insolvency, approved by Sean Hagan and Christopher Towe, April 17, 2009. <http://www.imf.org/external/np/pp/eng/2009/041709.pdf>.

Bibliografia recomandată la B.4.7. Examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din răspunderea delictuală:

Acte legislative specifice domeniului de specialitate:

Codul de procedură civilă al Republicii Moldova din 30.05.2003;
 Codul civil al Republicii Moldova din 1.03. 2019;
 Codul muncii al Republicii Moldova din 28.03.2003;
 Codul familiei al Republicii Moldova din 26.10.2000;

Manuale:

Poalelungi M. ș.a. Manualul judecătorului pentru cauze civile. Ediția II. Chișinău: Tipografia centrală, 2013.
 Poalelungi M. ș.a Pregătirea cauzelor civile pentru dezbateri judiciare. Ediția II. Chișinău, 2016.
 Belei E. ș.a Drept procesual civil. Partea Generală. Chișinău: Editura Lexon și Cartea Juridică, 2014.
 Belei E. ș.a Drept procesual civil. Partea Specială. Chișinău: Editura Lexon, 2016.
 Leș I. Noul Cod de procedură civilă. Comentariu pe articole. Art.1-1133. București: Editura C.H. Beck, 2013.
 Ciobanu V.M., ș.a. Noul Cod de procedură civilă comentat și adnotat. Vol.I. Art.1-526. București: Universul Juridic, 2013.
 Deleanu I. Tratat de procedură civilă. Volumul I. Ediție revăzută, completată și actualizată. București: Universul Juridic, 2013.
 Boroi G., ș.a. Noul Cod de procedură civilă. Comentariu pe articole. Vol.I. Art. 1-526. București, Editura Hamangiu, 2013.
 Треушников М.К. Гражданский процесс. Москва: Городец, 2007.
 Шакарян М.С. Гражданское процессуальное право России. Москва: Проспект, 2005.
 Ярков В. В. Гражданский процесс, 7-е издание. Москва: Волтерс Клувер, 2009.
 Осокина Г.Л. Гражданский процесс, общая часть. Москва: Норма, 2008.

Bibliografia recomandată la B.4.8. Examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din dreptul succesoral:

Acte internaționale:

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Roma, 04.11.1950.
 Ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1298 din 24.07.1997. În: Tratatate internaționale la care Republica Moldova este parte (1990-1998). Ediție oficială. Vol. 1, Chișinău: Moldopress, 1998.

Convenția privind procedura civilă. Haga, 01.03.1954. Aderat prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.1136-XII din 04.08.1992. În: Tratatate internaționale la care Republica Moldova este parte (1990-1998). Ediție oficială. Vol. 4, Chișinău: Moldpres, 1998.

Jurisprudența CtEDO (relevantă tematicilor instruirii):

<https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22documentcollectionid%22%3A%22GRANDCHAMBER%22%22%22CHAMBER%22%7D>

Hotărârile Curții Constituționale (relevante tematicilor de instruire).

<https://constcourt.md/>

Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (relevantă tematicilor de instruire).

https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/law/find-case-law_ro

Acte legislative ale Republicii Moldova:

Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994. În vigoare: 27.08.1994.

Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225 din 30.05.2003, cu modificările ulterioare.

Codul civil, nr. 1107 din 06.06.2002, cu modificările ulterioare.

Codul familiei, nr.1316 din 26.10.2000

Legea cu privire la mediere nr. 137 din 03.07.2015

Legea cu privire la organizarea judecătorească, nr. 514 din 06.07.1995

Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20.07.1995

Legea taxei de stat, nr.213 din 31.07.2023.

Legea cu privire la avocatură, nr.1260 din 19.07.2002.

Legea privind statutul și organizarea activității grefierilor din instanțele judecătorești, nr.59 din 15.03.2007.

Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat, nr.198 din 26.07.2007.

Legea privind statutul și organizarea activității grefierilor din instanțele judecătorești, nr.59 din 15.03.2007.

Lege cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr. 68 din 14.04.2016.

Legea cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției, nr.264 din 11.12. 2008.

Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat, nr.198 din 26.07.2007.

Legea privind procedura notarială, nr. 246 din 15.11.2018.

Hotărârile Plenului Curții Supreme de Justiție (relevante tematicilor de instruire):

http://jurisprudenta.csj.md/db_hot_expl.php

Recomandările Curții Supreme de Justiție (relevante tematicilor de instruire).

http://jurisprudenta.csj.md/db_rec_csj.php

Avizele consultative ale Curții Supreme de Justiție (relevante tematicilor de instruire).

http://jurisprudenta.csj.md/db_avize_csj.php

Bibliografie de profil selectivă:

Octavian Cazac, Drept Civil. Moștenirea. Bons Offices, Chișinău 2022.

Sergiu Baieș. Drept civil: Partea generală. Persoana fizică. Persoana juridică/S. Baieș, N. Roșca; USM.-Ed. a 5-a.-Ch.:S.n.,2014;

Vladimir Palamarcu, Bani și Obligațiile Pecuniare în Dreptul Civil. Chișinău-București, Editura Bestseller 2022.

Belei E. ș.a Drept procesual civil. Partea Generală. Chișinău: Editura Lexon și Cartea Juridică, 2014.

Belei E. ș.a Drept procesual civil. Partea Specială. Chișinău: Editura Lexon, 2016.

Poalelungi M. [et al.]. Manualul judecătorului pentru cauze civile. Ediția II. Chișinău: Tipografia centrală, 2013.

BĂIEȘU, Sergiu, BĂIEȘU, Aurel, CEBOTARI, Valentina, CREȚU, Ion, VOLCINSCHI, Victor. Drept civil. Drepturile reale. Teoria generală a obligațiilor. Vol. II. Chișinău: Cartier juridic, 2005

BĂIEȘU, Sergiu, MÎȚU, Gheorghe, CAZAC, Octavian et al. Drept civil. Teoria generală a obligațiilor. Chișinău: Î.S. F.E. – P. „Tipografia centrală”, 2016.

Vladimir Palamarcu, Bunul Digital – Inovația și Dilemele Juridice în Reforma Codului Civil din Republica Moldova. Juridice Moldova, 2019. Online (accesat 26.10.2024)
<https://juridicemoldova.md/3086/bunul-digital-inovatia-si-dilemele-juridice-reforma-codului-civil-din-republica-moldova.html>.

Colectiv de autori. Comentariu la Codul civil al Republicii Moldova. Volumul I-II. - Chișinău, 2006;

Ugo Mattei, Sergiu Baieș, Nicolae Roșca. Principiile fundamentale ale dreptului de proprietate. Chișinău: ARC, 2000;

Sergiu Baieș. Posesiunea / Ghidul judecătorului în materie civilă și comercială a Republicii Moldova. - Chișinău, 2004;

Chifa Felicia, Mihailov Veronica, Mediarea garantată de stat, Analiza empirică a situației și perspectivele pentru Republica Moldova, Chișinău 2020;

Baias Flavius-Antoniou et.al. Noul Cod Civil. Comentariu pe articole. București: Editura C.H.Beck, 2012;

Liviu Pop. Dreptul de proprietate și dezmembrămintele sale. - București: Lumina Lex, 1997;

Ion P. Filipescu, Andrei I. Filipescu. Drept civil. Dreptul de proprietate și alte drepturi reale. Ediție revăzută și completată. - București: ACTAMI, 2000;

BOROI, Gabriel, STĂNCIULESCU, Liviu. Instituții de drept civil în reglementarea noului cod civil. București: Editura „Hamangiu”, 2012 ;

Гражданское право // Под редакцией Е.А. Суханова. Том 2. Полутом 1. - Москва: Волтерс Клувер, 2004;

Гражданское право. Том 1. Учебник. // Под редакцией Ю.К. Толстого, А.П. Сергеева. - Москва: Проспект, 2002;

J. von Staudinger, Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen. Eckpfeiler des Zivilrechts. . Otto Schmidt Verlagskontor / Walter de Gruyter Verlag OHG, Berlin 2022.

Ministerul Justiției al Republicii Moldova. Nota informativă la proiectul de Lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (proiectul Legii de modernizare a Codului civil).
https://www.justice.gov.md/public/files/transparența_in_procesul_decizional/coordonare/2017/aprilie/Nota_informativ_proiect_amendare_Cod_civil_xxxxxxx.pdf

Alte surse online:

www.animus.md - Cartea a patra (Moștenirea). <https://animus.md/cuprins/cartea-a-patra/>

Bürgerliches Gesetzbuch (Deutschland). <https://www.gesetze-im-internet.de/bgb/>

Code civil (France). https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070721/

Codice civile (Italia). <https://www.gazzettaufficiale.it/sommario/codici/codiceCivile>

Bibliografia recomandată la B.4.9. Examinarea cauzelor civile cu implicarea instanței de judecată în executarea civilă silită:

Acte internaționale:

Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale din 04 noiembrie 1950.

Convenția privind procedura civilă, încheiată la 01 martie 1954 la Haga.
Convenția pentru recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine, încheiată la New York la 10 iunie 1958.
Convenția de la Lugano privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, adoptată la 30 octombrie 2007.
Convenția privind obținerea pensiei de întreținere în străinătate, încheiată la New York la 20 iunie 1956.
Convenția Europeană din 20 mai 1980 asupra recunoașterii și executării deciziilor privind supravegherea copiilor și restabilirea supravegherii copiilor.
Convenția Comunităților Statelor Independente privind asistența juridică și raporturilor de drept în procesele civile, familiei și penale din 22 ianuarie 1993.

Jurisprudența CtEDO (relevantă tematicii instruirii):

CtEDO, cauza Cooperativa agricolă Slobozia-Hanesei c. Moldovei, Hotărârea din 3 aprilie 2007.
CtEDO, cauza Gadzhikhanov și Saukov c. Rusiei, Hotărârea din 31 ianuarie 2012.
CtEDO, cauza Gochev c. Bulgariei, Hotărârea din 26 noiembrie 2009.
CtEDO, cauza Hornsby c. Greciei, Hotărârea din 19 martie 1997.
CtEDO, cauza Immobiliare Saffi c. Italiei, [MC] Hotărârea din 28 iulie 1999
CtEDO, cauza Lupăcescu și alții c. Moldovei, Hotărârea din 21 martie 2006.
CtEDO, cauza Oferta Plus SRL c. Moldovei, Hotărârea din 19 decembrie 2006.
CtEDO, cauza Olaru și alții c. Moldovei, Hotărârea din 28 octombrie 2010.
CtEDO, cauza Oneryildiz c. Turciei, [MC] Hotărârea din 30 noiembrie 2004.
CtEDO, cauza Ouzounis și alții c. Greciei, Hotărârea din 18 aprilie 2002.
CtEDO, cauza Pasteli și alții c. Moldovei, Hotărârea din 15 iunie 2004.
CtEDO, cauza Păduraru c. României, Hotărârea din 1 decembrie 2005.
CtEDO, cauza Prodan c. Moldovei, Hotărârea din 10 mai 2004.
CtEDO, cauza Pavlovici c. Moldovei, Hotărârea din 30 ianuarie 2018.
CtEDO, cauza Grivneac c. Moldovei, Hotărârea din 9 octombrie 2007

Hotărârile Curții Constituționale (relevante tematicii instruirii): <https://constcourt.md/>

Hotărârea Curții Constituționale nr. 17 din 10.05.2017
Hotărârea Curții Constituționale nr. 39 din 14.12.2017
Hotărârea Curții Constituționale nr. 7 din 26.04.2018
Hotărârea Curții Constituționale nr. 8 din 05.04.2019
Hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 08.10.2019
Hotărârea Curții Constituționale nr. 31 din 17.12.2020
Hotărârea Curții Constituționale nr. 11 din 25.03.2021
Hotărârea Curții Constituționale nr. 5 din 03.03.2022

Acte normative ale Republicii Moldova:

Constituția Republicii Moldova din 29 iulie 1994.
Codul de executare a Republicii Moldova din 24 decembrie 2004.
Codul de Procedură civilă a Republicii Moldova din 30 mai 2003.
Codul administrativ al Republicii Moldova din 01.04.2019.
Legea privind executorii judecătorești nr. 113 din 17.06.2010
Legea taxei de stat nr.213 din 31.07.2023.
Hotărârea Guvernului a Republicii Moldova nr. 1662/2002 privind modul de executare a hotărârilor Curții Constituționale.
Hotărârea Guvernului a Republicii Moldova nr. 270/2006 cu privire la aprobarea mărimilor sumelor bănești achitate persoanelor fizice citate de către instanța judecătorească, organele de

urmărire penală, de examinare a materialelor administrative și cele de executare a documentelor executorii.

Hotărârea Guvernului nr. 886 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de determinare a mărimii taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare din 23.09.2010

Recomandările Curții Supreme de Justiție și avizele consultative ale Curții Supreme de Justiție (relevante tematicilor de instruire):

http://jurisprudenta.csj.md/db_rec_csj.php

http://jurisprudenta.csj.md/db_avize_csj.php

Recomandarea nr. 75 din 17.04.2015 Cu privire la modul de aplicare a art. 24 din Codul de executare

Avizul nr. 13 (2010) privind rolul judecătorilor în executarea hotărârilor judecătorești

Opinie consultativă nr. 106 cu privire la temeiul refuzului de a elibera titlul de executare silită a hotărârii arbitrale, prevăzut de alineatul (2) din articolul 485 Cod de procedură civilă

Bibliografie de profil:

Belei E. ș.a Drept procesual civil. Partea Specială. Chișinău: Editura Lexon, 2016.

Belei E., Poalelungi M., Sârcu Diana ș.a. Manualul judecătorului pentru cauze civile. Ediția II. Chișinău: Tipografia centrală, 2013.

Belei E. ș.a. Comentariul Codului de executare al Republicii Moldova, ÎS FEP Tipografia centrală, Chișinău, 2021.

Cojocar Violeta, Recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești străine în materie civilă în Republica Moldova, CEP, USM, Chișinău, 2007.

Cojocar Violeta, Lazăr Diana, Eficacitatea internațională a sentințelor arbitrale străine în sistemul Convenției de la New York din 1958 - Chișinău.- CEP USM.- 2018.

Hurubă Eugen. Noțiuni de executare silită. București, Editura. Universul juridic, 2010.

Savelly Zilberstein, Viorel Ciobanu – Tratat de executare silită, Lumina LEX 2001.

Gârbuleț Ioan. Organizarea și exercitarea profesiei de executor judecătoresc. București: Ed. Hamangiu, 2007.

Gârbuleț, Ioan. Limitele controlului profesional asupra activității executorilor judecătorești. În: Culegerea lucrărilor Conferinței internaționale „Procesul civil și executarea silită. Teorie și practică”, România. Târgu-Mureș, 2015, ed. Universul Juridic, p. 317-328, ISBN 978-606-673-682-4

Cotoi E., Incidente în procedura de executare silită. București: Ed. Universul juridic, 2009.

Leș I. Noul Cod de procedură civilă. Comentariu pe articole. Art.1-1133. București: Editura C.H. Beck, 2013.

Ciobanu V.M., ș.a. Noul Cod de procedură civilă comentat și adnotat. Vol.I. Art.1-526. București: Universul Juridic, 2013.

Deleanu I. Tratat de procedură civilă. Volumul I. Ediție revăzută, completată și actualizată. București: Universul Juridic, 2013.

Boroi G., ș.a. Noul Cod de procedură civilă. Comentariu pe articole. Vol.I. Art. 1-526. București, Editura Hamangiu, 2013.

Novicov, Oxana. Controlul activității executorului judecătoresc în Republica Moldova. În: Revista Institutului Național al Justiției, 2023, nr. 2(65), pp. 45-48. ISSN 1857-2405.

Oprina, Evelina., Rolul activ al executorului judecătoresc între teorie și practică, Conferința internațională „Procesul civil și executarea silită. Teorie și practică”, România. Târgu-Mureș, 2015, București: ed. Universul Juridic, 2015, p. 60-94. ISBN 978-606-673-682-4

Talmaci, Roman. ș.a., Ghid practic de executare silită, vol.III, acte normative și modele de acte în materie de executare silită, Chișinău: ed. ÎS Tipografia Centrală, 2023

REPERE ONLINE:

<https://www.unej.md/>
<https://www.legis.md>
<http://www.constcourt.md/?l=ro>
<http://www.instante.justice.md>
<https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22documentcollectionid%22%3A%22GRANDCHAMBER%22%22%22CHAMBER%22%7D%7D>

Bibliografia recomandată la B.4.10. Examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din dreptul muncii, în particular aspecte privind încheierea, executarea, desfacerea contractelor de muncă, termenii de încetare, repararea prejudiciului:

Acte internaționale:

Pactul Internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale adoptat de Adunarea generală a Națiunilor Unite la 16.09.1966, în vigoare pentru Republica Moldova din 26.04.1993; Carta Socială Europeană adoptată la Torino la 18.10.1961, revizuită la Strasbourg la 03.05.1996, ratificată parțial prin legea Republicii Moldova nr.484 din 28.09.2001; Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Roma, 04.11.1950, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.1298 din 24.07.1997. Convențiile Organizației Internaționale a Muncii ratificate de către Republica Moldova, care pot fi găsite pe <https://normlex.ilo.org/dyn/normlex/en>

Jurisprudența CtEDO (relevantă): <https://hudoc.echr.coe.int/>

Unele cauze:

Olexandr Volkov c.Ucrainei,
Bakei c.Ungariei,
Kudak c.Lituaniiei,
Mishgioni c.Albaniei,
Gouarre Patte c Andorrei,
Bărbulescu vs.României,
Bigaeva c.Greciei,
Lombardi Vallauri v.Italia,
Andrejeva c.Lettoniei,
Lopez Ribalda c.Spaniei,
Beck, Copp v Regatul Unit, etc

Hotărârile Curții Constituționale (relevante): <https://constcourt.md/>

Acte legislative ale Republicii Moldova:

Constituția Republicii Moldova;
Codul de Procedură Civilă nr.225 din 30.05.2003;
Codul muncii nr.154 din 28.03.2003;
Codul de executare nr.443 din 24.12.2004;
Legea taxei de stat, nr.213 din 31.07.2003;
Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158 din 04.07.2008;
Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr.199 din 16 iulie 2010;
Legea privind modul de stabilire și reexaminare a salariului minim nr.1432 din 28 decembrie 2000;
Legea salarizării nr.847 din 14.02.2002;
Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr.270 din 23.11.2018;
Legea securității și sănătății în muncă nr.186 din 10.07.2008.
Hotărârea Guvernului cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară nr.743 din 11.06.2002;

Hotărârea Guvernului privind aprobarea Modulului de calculare a salariului mediu nr.426 din 26.04.2004.

Convențiile colective (nivel național) ce pot fi găsite pe <http://sindicate.md/documentele/acte-normative/conventii-colective-nivel-national/>

Hotărârile Plenului Curții Supreme de Justiție (relevante):

http://jurisprudenta.csj.md/db_hot_expl.php

Hotărârea nr.11 din 03.10.2005 cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației ce reglementează obligația uneia dintre părțile contractului individual de muncă de a repara prejudiciul cauzat celeilalte părți.

Hotărârea nr.9 din 22.12.2014 privind practica judiciară a examinării litigiilor care apar în cadrul încheierii, modificării și încetării contractului individual de muncă.

Recomandările Curții Supreme de Justiție (relevante):

http://jurisprudenta.csj.md/db_rec_csj.php

Recomandarea nr.5 privind dreptul instanței de judecată să suspende actul de concediere ca măsură asiguratorie

Recomandarea nr.66 cu privire la încasarea prejudiciului moral în litigiile de muncă

Recomandarea nr.69 cu privire la aplicarea convențiilor Organizației Internaționale a Muncii, ratificate de Republica Moldova

Avizele consultative ale Curții Supreme de Justiție (relevante tematicilor de instruire):

http://jurisprudenta.csj.md/db_avize_csj.php

Avizul consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la modul de aplicare a art.301 alin.(1) lit.c) Codul muncii, nr.4ac-2/13 din 04 martie 2013,

Avizul consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție privind aplicabilitatea prevederilor art.264 Codul muncii (cu privire la preavizare), în cazul eliberării din funcție a administratorului societății cu răspundere limitată în temeiul art.70 alin.(1) din Legea nr.135 din 14.06.2007 privind societățile cu răspundere limitată, nr.4ac-6/14 din 12.05.2014.

Avizul consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la modul de punere în aplicare a prevederilor art.330 alin.(2) Codul muncii, nr.4ac-21/14 din 17 noiembrie 2014

Bibliografie de profil:

Poalelungi M. ș.a. Manualul judecătorului pentru cauze civile. Ediția II. Chișinău: Tipografia centrală, 2013. <http://www.drept.usm.md/public/files/Manual-judecator-cauze-civile-2013f2697.pdf>

Boișteanu E., Romandaș N. Dreptul Muncii. Manual. Chișinău: Tipografia Centrală, 2015. 736 p.

Țiclea A. Tratat de dreptul muncii. Ediția a IX-a, actualizată. București: Universul Juridic, 2015. 1100 p.

Ștefănescu I.T, Tratat teoretic și practic de drept al muncii, Ediția a III-a, revăzută, București: Universul Juridic, 2014. 992 p.

Link-uri utile:

International Labour Organization – <http://www.ilo.org/>

Ministerul Muncii și Protecției Sociale – <https://social.gov.md/>

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă – <http://www.anofm.md/>

Inspectoratul de Stat al Muncii – <http://www.inspectiamuncii.md/>

Comisia Națională pentru Consultări și Negocieri Colective – <http://cncnc.gov.md/>

Bibliografia recomandată la B.4.11. Examinarea cauzelor civile în litigii care rezultă din dreptul familiei, inclusiv determinarea domiciliului copilului, partajarea bunurilor comune ale soților:

Acte internaționale:

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Roma, 04.11.1950. Ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1298 din 24.07.1997.

Convenția cu privire la drepturile copilului, adoptată la 20.11.1989.

Convenția asupra protecției copiilor și cooperării în materia adopției internaționale, încheiată la Haga la 29 mai 1993.

Convenția europeană în materia adopției de copii, adoptată la Strasbourg la 27 noiembrie 2008.

Reglementări UE :

Regulamentul (UE) 2019/1111 al Consiliului din 25 iunie 2019 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești și privind răpirea internațională de copii.

Regulamentul (UE) al Consiliului nr. 1259/2010 din 20 decembrie 2010 (Roma III) de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în domeniul legii aplicabile divorțului și separării de corp.

Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere.

Regulamentul 1103/2016 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materia regimurilor matrimoniale.

Directiva 2004/38/CE privind dreptul de liberă circulație și ședere pentru cetățenii UE și membrii familiei acestora.

Jurisprudența CtEDO (relevantă tematicilor instruirii):

[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22]})

Hotărârile Curții Constituționale (relevante tematicilor de instruire): <https://constcourt.md/>

Acte legislative ale Republicii Moldova:

Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994. În vigoare: 27.08.1994.

CPC al Republicii Moldova nr.225 din 30.05.2003.

Codul Civil Nr. 1107 din 06-06-2002, republicat.

Codul familiei, nr.1316 din 26.10.2000.

Legea taxei de stat, nr.213 din 31.07.2023.

Legea nr.100/2001 privind actele de stare civilă.

Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială (art.41-42).

Legea nr.370 din 30.11.2023 privind drepturile copilului.

Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți.

Legea Nr. 99 din 28-05-2010 privind regimul juridic al adopției

Hotărârile Plenului Curții Supreme de Justiție (relevante tematicilor de instruire):

http://jurisprudenta.csj.md/db_hot_expl.php

Recomandările Curții Supreme de Justiție (relevante tematicilor de instruire):

http://jurisprudenta.csj.md/db_rec_csj.php

Avizele consultative ale Curții Supreme de Justiție (relevante tematicilor de instruire):
http://jurisprudenta.csj.md/db_avize_csj.php

Bibliografie de profil:

Belei E. ș.a Drept procesual civil. Partea Generală. Chișinău: Editura Lexon și Cartea Juridică, 2014.

Belei E. ș.a Drept procesual civil. Partea Specială. Chișinău: Editura Lexon, 2016.

Mărgineanu L., Mărgineanu G. Dreptul familiei. Chișinău: Editura Elena – V.I., 2002, 412p.

Cebotari V. Unele aspecte privind procedura de adopție a copiilor. // Analele științifice ale Universității de Stat din Moldova. Seria „Științe socioumanistice”. Vol.I. – 2002, p.89-93.

Cebotari Valentina. Dreptul familiei. – Chișinău 2004

Prisac A. Reglementarea procedurii de încuviințare a adopției în codul de procedură civilă al Republicii Moldova. În: Vector European, Nr. 2/2018, p. 18-23. ISSN 2345-1106 /ISSNe 2587-358X (0,6 c.a.). .

Marieta Avram, Drept civil. Familia, ed. a 3-a, Ed. Hamangiu, București, 2022.

Emese Florian, Dreptul familiei, ed. a 7a, Ed. C.H. Beck, București, 2021;

B. D. Moloman, L. C. Ureche, Codul civil. Cartea a II-a. despre familie. Art. 258-534. Comentarii, explicații și jurisprudență, ed. a 2-a, Ed. UJ; București, 2022

Cristina Nicolescu Dreptul familiei, ed. a II-a, Ed. Solomon, București, 2023

Adina Motică Dreptul civil al familiei. Raporturile nepatrimoniale. Curs teoretic și practic, ed. a IV-a, revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2023

Cristina Codruța Hageanu ,Dreptul familiei, Ed. Hamangiu, București, 2023

Gabriela Cristina Frentiu, Divorțul și procedura divorțului în teorie și practica judiciară, Ed.Universul jurid, 2023

Ioana Raluca Toncean Luieran Adopția conform noilor reglementări interne ale României,Ed.Univers juridic, 2023

Link-uri utile:

Ministerul Justiției - <http://www.justice.gov.md/>

Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale <http://rmdiri.md>

Revista Studii Juridice Universitare - <http://studiijuridice.md/>

UE online - <http://europa.eu.int/>

Bibliografia recomandată la B.4.12. Examinarea cauzelor civile cu elemente de extraneitate:
Acte internaționale:

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Roma, 04.11.1950. Ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1298 din 24.07.1997;

Convenția de la Haga din 30 iunie 2005 privind acordurile de alegere a forului (în vigoare 01.07.2024) Monitorul Oficial al R. Moldova nr.13-16 art. 9 din 12.01.2024. Notă: Se aderă la Convenție conform Legii nr.410 din 21.12.2023. Intrat în vigoare: 01.07.2024;

Convenția privind procedura civilă. Haga, 01.03.1954. Aderat prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.1136-XII din 04.08.1992.

Acte legislative ale Republicii Moldova:

Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994. În vigoare: 27.08.1994.

Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225 din 30.05.2003. (în vigoare 12.06.2003). Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.285-294 art.436 din 03.08.2018;

Codul civil, nr. 1107 din 06.06.2002. Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.66-75 art.132 din 01.03.2019;

Legea cu privire la organizarea judecătorească, nr.514 din 06.07.1995 (în vigoare 19.10.1995). Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.15-17 art.62 din 22.01.2013;

Legea cu privire la statutul judecătorului nr.544 din 20.07.1995. Publicat : 22-01-2013 în Monitorul Oficial Nr. 15-17 art.63;
Legea taxei de stat nr.213 din 31.07.2023 (în vigoare 01.01.2024). Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 306-309 art. 549 din 11.08.202;
Legea cu privire la avocatură nr.1260-XV din 19.07.2002 (în vigoare 12.12.2002). Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.159 art.582 din 04.09.2010;
Legea privind statutul și organizarea activității grefierilor din instanțele judecătorești, nr.59 din 15.03.2007. (în vigoare 01.01.2008). Monitorul Oficial nr.64-66 art.296 din 11.05.2007;
Legea privind identificarea electronică și serviciile de încredere nr. 124 din 19.05.2022 (în vigoare 10.12.2022). Monitorul Oficial al R. Moldova nr.170-176 art. 317 din 10.06.2022.

Link-uri utile:

Portalul național al instanțelor de judecată - <https://instante.justice.md/>

Pagina web a Curții Supremă de Justiție <https://csj.md/>, la compartimentele:

- ☐ Jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
- ☐ Unificarea practicii Judiciare;

Fișe tematice întocmite de Serviciul de presă al Curții Europene a Drepturilor Omului, fișele tematice privesc jurisprudența Curții și cererile pendinte. Fișele tematice în limba română sunt puse la dispoziție de către Institutul European din România. <https://www.echr.coe.int/factsheets>

Bibliografie de profil:

Belei E. ș.a Drept procesual civil. Partea Generală. Chișinău: Editura Lexon și Cartea Juridică, 2014.

Belei E. ș.a Drept procesual civil. Partea Specială. Chișinău: Editura Lexon, 2016.

Cojocar Violeta, Recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești străine în materie civilă în Republica Moldova, CEP, USM, Chișinău, 2007.

Cojocar Violeta, Lazăr Diana, Eficacitatea internațională a sentințelor arbitrale străine în sistemul Convenției de la New York din 1958 - Chișinău.- CEP USM.- 2018, 235 p.

Poalelungi M. ș.a. Manualul judecătorului pentru cauze civile. Ediția II. Chișinău: Tipografia centrală, 2013. <http://www.drept.usm.md/public/files/Manual-judecator-cauze-civile-2013f2697.pdf>

Mihai Poalelungi, Lilia Grimalschi, Stas Splavnic, Diana Sârcu, Alexandra Nica, Olga Dorul. Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Comentariu asupra hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului versus Republica Moldova. Concluzii și recomandări 2017.

<https://www.inj.md/sites/default/files/Conventia%20Europeana.pdf>

Concurența normelor procedurale naționale și străine în litigiile civile cu element de extraneitate.

Adriana Dodon. Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare” dedicată Zilei internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 9-10 noiembrie 2023, https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/264-271_8.pdf

Bibliografia recomandată la B.4.13. Examinarea cauzelor civile în proces de insolabilitate:

Acte legislative:

Codul de procedură civilă al Republicii Moldova. Nr.225 din 30.05.2003. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, Nr.111-115/451.

Legea insolabilității. Nr. 149 din 29.06.2012. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 14.09.2012, nr. 193-197/663.

Legea insolabilității. Nr. 632 din 14.11.2001. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 15.11.2001, nr. 139-140/1082.

Legea cu privire la faliment. Nr. 786 din 26.03.1996. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 05.09.1996, nr. 58/583.

Lege privind societățile pe acțiuni nr.1134 din 02.04.97, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, Nr.38-39/332.

Legea instituțiilor financiare nr.550 din 21.07.95, Monitorul Oficial al Republicii.
Legea cu privire la faliment. Nr. 851 din 03.01.1992. În: Monitorul Oficial, 01.09.1992, nr.008.

Practica judiciară:

Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a RM cu privire la aplicarea Legii insolabilității de către instanțele judecătorești economice nr.34 din 22.11.2004. Buletinul CSJ a RM 11/6, 2004.

Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la aplicarea în practica judiciară a Legii insolabilității a RM nr.2 din 24.03.2014.

http://jurisprudenta.csj.md/search_hot_expl.php?id=134

Monografii, tratate, studii, cursuri:

Covaliu Gheorghe, Comentariu la Legea cu privire la faliment. Chișinău: Epigraf, 2000

Belei Elena ș.a., Drept procesual civil. Partea Specială. Chișinău:F.E.P. Tipografia Centrală, 2016, 440 p.

Furdui Viorel, Falimentul – concept și reglementări actuale, Chișinău:TISH, 2004, 44 p.

Poalelungi Mihai, Manualul judecătorului pentru cauze civile. Ediția a II-a. Chișinău: F.E.P. Tipografia Centrală, 2013, 1200 p.

Roșca Nicolae, Instituția falimentului în legislația Republicii Moldova. Chișinău: F.E.P. Tipografia Centrală, 2001, 172 p.

Dorian Chiroșca ș.a. Protecția proprietății intelectuale, Drept concurențial, Procedura insolabilității. Chișinău: Elan Poligraf, 2009, 288 p.

Adam Ioan, Savu Codruț Nicolae, Legea procedurii insolvenței, comentarii și explicații, Editura C.H. Beck, București, 2006.

Andrei Dumitru, Florescu Petre "Răspunderea Membrilor Organelor De Conducere In Procedura Insolventei Reglementata De Legea 85/2006 Reglementare - Doctrina - Jurisprudența" - Editura Hamangiu, 2007

Avram Aurică, Procedura insolvenței, Deschiderea procedurii, Editura Hamangiu, București, 2010.

Birchall Ana, Procedura insolvenței, reorganizarea judiciară și procedura falimentului, Ediția a III-a, revizuită și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2010.

Bufan Radu, Reorganizarea judiciară și falimentul, Editura Lumina Lex, București, 2001.

Bufan Radu., Munteanu V., „Principalele repere ale procedurii simplificate” in „Noua reglementare a insolvenței comerciale și concordantei cu acquisul comunitar”, Brasov, 2004, Capriel Anton , Reorganizarea judiciară și falimentul, Editura Lumina Lex, București, 2000.

Cărpănu Stanciu D., Nemeș Vasile, Hotca Mihai Adrian, Noua lege a insolvenței – Legea nr. 85/2006 .Ed. Hamangiu, 2006

Cărpănu Stanciu D., Nemeș Vasile, Hotca Mihai Adrian, Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, Comentarii pe articole, Ediția a 2-a, Editura Hamangiu, București, 2008.

Cărpănu St. D., David S., Predoiu C., Piperea Gh. "Societatile Comerciale. Reglementare, Doctrina, Jurisprudenta" - Editura All Beck, 2001

Cărpănu Stanciu D., Procedura reorganizării și lichidării judiciare, Editura Atfal Lex, București, 1996.

Constantin Cozma Doru, Reguli generale ale fiscalității și implicațiile acestora în procesul de insolvență și lichidare, Editura Neutrino, Reșița, 2009.

Costin Mircea N., Miff Angela, Falimentul. Evoluție și actualitate, Editura Lumina Lex, București, 2000.

Gheorghiu Gheorghe "Procedura Reorganizării Judiciare și a Falimentului" - Editura Lumina Lex, 2000

Ionescu Luminița, Insolvența și contabilitatea lichidării societăților comerciale, Editura Cartea Universitară, București, 2007.

Luha Vasile, Insolvența în lumina reglementărilor actuale, Editura Risoprint, Cluj- Napoca, 2007.

Moțiu Dana Daniela, Stabilirea masei active și a masei pasive în procedura insolvenței, Editura Wolters Kluwer, București, 2009.

Nasz Csaba Bela, Deschiderea procedurii insolvenței, Editura C.H. Beck, București, 2009.

Pașca Viorel, Falimentul fraudulos. Răspundere și sancțiune, Editura Lumina lex, București, 2005.

Pașcanu Mihail, Drept falimentar român cu legislația teritoriilor alipite, Editura Cugetarea, București, 1926.

Petrescu R. De la faliment la reorganizarea judiciară. Procedura reorganizării judiciare și a falimentului. Ed. Oscar Print, București 2001;

Piperea Gheorghe, Insolvența: legea, regulile, realitatea, Editura Wolters Kluwer, București, 2008.

Rusu Maria, Procedura falimentului, Colecția „Legea pe înțelesul tuturor”, Editura Secolului XXI, Craiova, an necunoscut.

Sandu Florian, Petcu Cornelia, Deschiderea procedurii insolvenței comerciale și implicațiile sale asupra siguranței naționale, Editura Star Tipp, Slobozia, 2009.

Schiau Ioan, Regimul juridic al insolvenței comerciale, Editura ALL Beck, București, 2001.

Schiau Ioan, Regimul juridic al insolvenței comerciale, Editura All Beck, București, 2001.

Sorescu Laurențiu, Insolvența bancară în dreptul comerțului internațional, Editura Universul Juridic, București, 2010.

Tănăsică Elena, Reorganizarea judiciară – o șansă acordată debitorului aflat în procedura generală a insolvenței, Editura Hamangiu, București, 2008.

Turcu Ion "Procedura Insolventei Comercianților" - Editura Lumina Lex, 2002

Turcu Ion, „Falimentul. Actuala procedura. Tratat”, Editia a V-a, completata si actualizata, Editura Lumina Lex, București, 2005.

Turcu Ion, Insolventa comerciala, reorganizarea judiciara si falimentul, Editura Lumina Lex, Bucuresti, 2000.

TURCU Ion, Legea procedurii insolvenței, Comentariu pe articole, Ediția 2, Editura C.H. Beck, București, 2009.

TURCU Ion, Reorganizarea și lichidarea judiciară, Editua Lumina Lex, București, 1996.

TURCU Ion, Tratat de insolvență, Editura C.H. Beck, București, 2006.

TURCU Ion, Tratat teoretic și practic de drept comercial, volumul I, Editura C.H. Beck, București, 2008.

Țândăreanu Nicoleta "Procedura Reorganizarii Judiciare" - Editura All Beck, 2000

ȚÂNDĂREANU Nicoleta, Procedura reorganizării judiciare, Editura ALL Beck, București, 2000.

ȚÂNDĂREANU Nicoleta , Insolvența în reglementarea Legii nr. 85/2006. Comentarii, doctrină, jurisprudență, Editura Universul Juridic, București, 2012,

UNGUREANU Diana , Falimentul internațional, Editura Lumina Lex, București, 2004.

VOICU Costică, STOICA Veronica, Verginel LOZNEANU, Mirela GORUNESCU, Gabriel UNGUREANU, Insolvența, problemă actuală a operatorilor economici, Editura Pro Universitaria, București, 2007.

Vonica Romul Petru. „Drept comercial. Reorganizarea judiciară și falimentul.” / Vonica Romul Petru – București: „Victor”. 2001,

Афонькт В.Н., Сабинина \ Е.А. Законодательство о банкротстве: теоретические и практические аспекты. М.: Современная экономика и право, 2000.

Баренбойм П. Правовые основы банкротства: Учебное пособие, М., 1995.

Белых В.С. Правовые основы банкротства юридических лиц учебное пособие,1. Екатеринбург, 1996.

- Белых В.С., Дубинчин А.А., Скуратовский М.И. Правовые основы несостоятельности (банкротства): учебно-практическое пособие / под общ. ред. проф. В.С. Якушева. -М.: Норма, 2001.
- Васильев Е.А. Правовое регулирование несостоятельности и банкротств в гражданском и торговом праве капиталистических государств. М. 1989.
- Витрянский В.В., в: Степанов В. В., Несостоятельность (банкротство) в России, Франции, Англии, Германии,
- Витрянского В.В. Федеральный закон «О несостоятельности (банкротстве)». Постатейный комментарий М., 1998.
- Голубева В.В. , Арбитражное управление: теория и практика наблюдения ,1. М., 2000.
- Клейнман А. Ф. О несостоятельности частных лиц по советскому процессуальному I праву. Иркутск, 1929.
- Масевич М.Г., Орловский Ю.Л., Лаелодский Е.А. Комментарий к Федеральному закону О несостоятельности (банкротстве)». М., 1998.
- Нефедьев Е.А. Судопроизводство торговое. Конкурсный процесс. М., 1910.
- Папе Г. Институт несостоятельности. Общие проблемы и особенности правового регулирования в Германии. Комментарий к действующему законодательству. М.: БЕК, 2002.
- Позорова С.А. Банкротство / под ред.. — М.: Экзамен, 2001.
- Попондопуло В. Ф. Комментарий к Федеральному закону «О несостоятельности (банкротстве)» / под ред. 59.. М.: Омега-J1,2003.
- Попондопуло В.Ф. Конкурсное право (правовое регулирование несостоятельностибанкротства) предпринимателей). М.: Юрист, 2001.
- Прокудина Л.А., Простова В.М., Попов А.Д. Участие прокурора в арбитражном процессе по делам о несостоятельности (банкротстве). Научно-практический комментарий. М.: Юрлитинформ, 2001.
- Степанов В.В. Несостоятельность (банкротство) в России, Франции, Англии, Германии. М.: Статут, 1999.
- Телюкина М.В. Комментарий к Федеральному закону «О несостоятельностибанкротстве)». М.: БЕК, 1998.
- Телюкина М.В. Конкурсное право: теория и практика несостоятельности (банкротства)- М.: Дело, 2002.
- Ткачев В. Н. Правовое регулирование несостоятельности (банкротства) в Российской Федерации. М.: Книжный мир, 2002.
- Трофимов К. Т. Постатейный комментарий к Федеральному закону «О несостоятельности (банкротстве) кредитных организаций». — М.: Инфра-М, 2000.
- Шершеневич Г.Ф. Конкурсный процесс. М.: Статут. 2000 (с издания 1912 г.).
- Шершеневич Г.Ф. Учение о несостоятельности. Казань, 1890.

Articole științifice în presa periodică:

- Barba V. Perioada de observație – necesitatea, importanța și specificul acestei proceduri. În: Materialele suport ale Conferinței Științifice internaționale ”Legea insolvenței – de la teorie la practică”, 2014, pag. 17-28, pag. 17.
- Cocîrla V. Noile reglementări în materia insolvenței: implicații juridice asupra executării silite. În: Materialele suport ale Conferinței Științifice internaționale ”Legea insolvenței – de la teorie la practică”, 2014, pag. 29-35, pag. 30.
- Ilana A. Încetarea procesului de insolvență. Elemente de drept comparat. În: Revista Națională de Drept, 2014, nr. 4, pag. 17-22, pag. 17.
- Macovei Gh. Efectele intentării procedurii de insolvență. În: Rezumatele comunicărilor Conferinței Științifice ”Integrare prin cercetare și inovare”, 2013, pag. 76-78, pag. 77.

Macovei Gh. Procedura aplicabilă persoanelor insolabile. Evoluție și tendințe moderne. În: Materialele Conferinței "Dreptul privat ca factor în dezvoltarea relațiilor economice: tradiții, actualitate și perspective", 2014, pag. 254-261, pag. 254.

Munteanu A. Unele aspecte ale vânzării afacerii debitorului în cadrul procedurii de insolabilitate. În: Materialele suport ale Conferinței Științifice internaționale "Legea insolabilității – de la teorie la practică", 2014, pag. 41-47, pag. 41.

Roșca N. Legislația insolabilității Republicii Moldova: Calea spre perfecțiune. În: Materialele suport ale Conferinței Științifice internaționale "Legea insolabilității – de la teorie la practică", 2014, pag. 2-4, pag. 2.

Roșca Nicolae, Insolabilitatea în dreptul Republicii Moldova - o instituție modernizată a procedurii „venditio bonorum” din dreptul roman, Revista de științe juridice, nr. 4, 2007, Universitatea din Craiova, pag. 71

Roșca Nicolae, Noțiunea de insolabilitate prin prisma legii insolabilității nr. 632/2001, Buletinul Curții de Apel Economice și Inspectoratului Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor, 2006, nr. 5, pag. 15.

Ros Viorel, Dizolvarea societăților comerciale. Particularități ale dizolvării pe cale judiciară. Lichidarea societăților comerciale. Momentul în care intervine. Rolul instanței de judecată în cursul lichidării societății, în Revista de Drept Comercial nr. 1/1996.

Bacanu Ion, Inovatiile Legii 64/1995 privind procedura reorganizării și lichidării comerciale, în Revista de drept comercial nr. 1/1996.

Turcu Ion "Închiderea Procedurii Insolventei" - In Revista De Drept Comercial Nr. 9/2003, Curtea De Apel Cluj - S. Com. Si De Cont. Adm. " Dec. Nr. 582/14. 11. 2001.